

Delårsbokslut

2026-08-31 med prognos 2026

Vårgårda
kommun

Innehållsförteckning

Politisk verksamhet 3

Här lyckas vi tillsammans	3
Hos oss blir drömmar verklighet.....	3
Känn dig som hemma.....	4

Förvaltningsberättelse 5

Händelser av väsentlig betydelse	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
Balanskravsresultat.....	15
Väsentliga personalförhållanden.....	16

Måluppföljning av inriktningsmål och uppdrag 19

Inledning.....	19
Hållbar Miljö.....	20
Attraktivt boende	26
Utvecklande skola.....	29
Konkurrenskraftigt näringsliv	37
Social hållbarhet – omsorg och fritid	40
Kultur och arbetssätt.....	49
Hållbar ekonomi och finansiering	53
Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet.....	53
Uppföljning av uppdrag från Budget- och verksamhetsplan 2026–2028	55

Ekonomisk redovisning 56

Finansanalys	56
Resultaträkning	58
Balansräkning.....	59
Ekonomiska nyckeltal	60
Noter.....	61
Driftsredovisning, nettokostnader.....	65
Investeringsredovisning	72
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	74

Begreppsförklaringar 75

Politisk verksamhet

Nedan beskriver kommunstyrelsens ordförande, Bengt Hilmersson, de åtta första månaderna för Vårgårda kommun utifrån visionen.

Här lyckas vi tillsammans

2026 har hittills varit ett mera stabilt år när det gäller omvärldspåverkan på Sverige. Tyvärr kvarstår samma hotbild som tidigare: Ukrainakrig, osäker världshandel som riskerar brist på vissa produkter och demografins utmaningar. Demografin har dessutom börjat påverka vår ekonomi i kommunen och första halvåret minskade befolkningen med 14 personer, samtidigt som barnkullarna minskar och de äldre blir fler. Skatteintäkterna minskar också, och det påverkar vårt resultat. Orsaken är inte bara minskad befolkning utan också arbetslöshet. Nu syns en tydlig trend att arbetslösheten minskar och det kan förändra förutsättningarna.

Förvaltningen har under året arbetat med att skapa nya kärnvärden för Vårgårda utifrån den nya visionen: "Här lyckas vi tillsammans". De kärnvärden som föreslås är: Ansvar, dialog och lärande. Tre kärnvärden som vi i Vårgårda kommer att lägga stor vikt vid under kommande år. Ansvar för det som vi ska utföra och den service som kommunen ska leverera, dialog med de som använder våra tjänster och att vara nyfikna och lära sig så fort det ges möjlighet.

Dialog är mycket viktigt och ofta helt avgörande för acceptans av beslut i vår myndighetsutövning. Dialog är grunden till att Vårgårda bedöms ha ett gott företagsklimat. Men dialog kännetecknar tyvärr inte statliga myndigheter och verk som kommunen ska samarbeta med, t ex försvaret. Till slut fick vi svar på de frågor vi ställde om påverkansområdet runt Remmene, men svaret var i princip att ingenting kan utvecklas eller förändras i detta område.

Hos oss blir drömmar verklighet

Arbetet med ny översiktsplan (ÖP) fortsätter och vi börjar närma oss att enas om planen för hur arbetet ska bedrivas. Här arbetar vi tillsammans alla partier i kommunfullmäktige, för att ÖP ska vara ett dokument som håller oavsett styre. Vi är överens om att ge möjligheter för utveckling i hela kommunen för olika sorters verksamheter och att skolorterna ska ses som lokala kärnor i framtiden.

Vi har också antagit en ny detaljplan för verksamhetsmark, Vårgårda norra, som är området vid trafikplatsen som kopplar väg 181 till E20. Nu finns det återigen möjligheter att etablera verksamheter i Vårgårda, då vår verksamhetsmark nästan var slut. Projektet "Levande Centrum"

fortsätter med målet att utveckla en mer besökt plats där människor kan träffas, handla det de behöver och kanske ha en trevlig stund på fiket.

Skolan gör något bättre resultat när det gäller hur många som har betyg i alla ämnen, men något sämre gymnasiebehörighet. Här gäller det att fortsätta arbeta i den riktning som pekats ut och att hålla i för att åstadkomma förändring.

En plats för trygghet och aktivitet

Ett av de mest lyckade och spännande besluten var att under sommaren prova att anställa unga EPA-ägare för att hjälpa till i hemtjänsten. Kommunen planerade att anställa fyra, men till slut anställdes sju för att många visade intresse och engagemang i att hjälpa till. För många blev dessa unga ett glädjeämne i tillvaron.

Politiken beslutade också att investera i nya lokaler för anpassad grundskola, så att all undervisning i den verksamheten samlas på ett ställe, med närhet till skolor med alla klasser i grundskolan.

I slutet av augusti blev det klart att kommunen har för avsikt att köpa Tångahallen, så den verksamheten kan drivas vidare. På vilket sätt hallen ska drivas, det är en diskussion som kommer att pågå under lång tid.

Beslut har också tagits om en ny politisk organisation där Vårgårda går tillbaka till traditionellt nämndssystem. Den majoritet som ställde sig bakom tror att detta kan leda till mer samverkan mellan politik och förvaltning, men också att det blir enklare för en fritidspolitiker att sätta sig in i den verksamhet som man har ansvar för.

En ny biblioteksplan är också antagen för att utveckla vår verksamhet och bredda utbudet av aktiviteter i småstaden.

Känn dig som hemma

Bostadsbolaget har under året sålt femvåningshuset på Trastvägen 1 för att stärka upp ekonomin och skapa möjligheter för bolaget att bygga nytt. Att kunna hyra en lägenhet och prova på att bo i Vårgårda är avgörande för att locka fler att flytta hit. Därför har Vårgårda under många år varit politiskt eniga om att bostadsbolaget ska sälja delar och sedan bygga nytt för att fler hyresrätter ska skapas.

Hur vi ska koppla ihop Gjutaren, där ICA ligger, på ett bättre sätt med Kungsgatan är också en fråga som diskuteras inom politiken. Förslag om nya dragningar och förbättringar av GC-vägar är den främsta tanken.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Vårgårda kommuns verksamhet. Delårsbokslutet omfattar perioden januari till augusti 2026.

Händelser av väsentlig betydelse

Vårgårda kommun har hittills under året haft flera betydelsefulla händelser som påverkat kommunens utveckling och framtida förutsättningar. Händelserna omfattar såväl investeringar och samhällsutveckling som omställning till nya lagkrav och resultat inom kommunens prioriterade områden.

- Byggnationen av det nya vård- och omsorgsboendet Solskensbacken, kommunens största investeringsprojekt, pågår.
- Uppföljningen av kommunens 24 klimatlöften visar att 80 procent var uppfyllda våren 2026. Särskilt god utveckling har skett inom transporter, energi, avfall och återbruk, medan fortsatt arbete krävs inom inköp och samhällsplanering.
- Företagsklimatet är fortsatt mycket starkt och Vårgårda placerar sig på andra plats i Svenskt Näringslivs ranking. Hittills under året har 65 företag startats, vilket är fler än under motsvarande period de två föregående åren.
- Detaljplanen för Vårgårda Norra har antagits och möjliggör utveckling av cirka 11 hektar mark för verksamheter och handel.
- Elevernas upplevelse av trygghet och stöd har förbättrats tydligt, särskilt i årskurs 8. Samtidigt är den preliminära andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt gymnasieprogram 73,2 procent, vilket är lägre än föregående läsår.
- Omställningen till den nya socialtjänstlagen har intensifierats. En gemensam riktning har tagits fram för en mer förebyggande, tillgänglig och samordnad socialtjänst.
- Vårgårdas folkmängd uppgick vid halvårsskiftet till 12 458 invånare, vilket innebär en minskning med 14 personer sedan årsskiftet. Minskningen förklaras av ett negativt flyttningsnetto.

Sammantaget präglas perioden av flera strategiskt viktiga beslut, investeringar och utvecklingsinsatser som stärker kommunens långsiktiga kapacitet och förutsättningar att möta framtida behov inom välfärd, samhällsutveckling och hållbar tillväxt.

Den kommunala koncernen

Förutom Vårgårda kommun består den kommunala koncernen av Räddningstjänstförbundet Alingsås och Vårgårda samt Vårgårda Bostäder AB.

Vårgårda Bostäder AB

Vårgårda Bostäder AB är ett kommunalt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter i Vårgårda kommun.

Mål och måluppfyllelse

Ändamålet med Vårgårda Bostäder AB:s verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i kommunen. Verksamheten skall bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget skall vara ett instrument för ägaren att verkställa bostadspolitiska beslut vad gäller att trygga den framtida bostadsförsörjningen, verka för integration samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.

Nyckeltal Vårgårda Bostäder AB	Bokslut 240831	Bokslut 250831	Bokslut 260831
Nettoomsättning, mnkr	46,5	48,6	47,9
Rörelseresultat, mnkr	7,7	5,5	18,4
Årets resultat, mnkr	2,0	0,7	13,9
Nettoinvesteringar, mnkr	6,4	4,0	6,9
Antal lägenheter	748	748	716
Uthyrningsgraden bostäder %	99,7	99,8	98,6
Antal lokaler	35	35	35
Uthyrningsgraden lokaler %	86,0	84,4	80,7
Flyttningsfrekvens %	12,5	12,7	11,9
Soliditet %	6,1	5,7	8,2
Antal anställda	14	13	15

Tabell: Nyckeltal Vårgårda Bostäder AB

Räddningstjänstförbundet Alingsås och Vårgårda

Räddningstjänstförbundet styrs av en politiskt vald styrelse, kallad direktionen. Ledamöterna i direktionen utses av respektive kommuns fullmäktige varje mandatperiod. Direktionen sammanträder fem gånger

per år och handlägger övergripande frågor om mål och inriktningen för verksamheten. Politikerna fördelar även de ekonomiska resurser som krävs för finansiering av förbundet och dess verksamhet.

Alingsås kommun representeras av fem ledamöter och har alltid ordförandeposten. Vårgårda kommun representeras av fyra ledamöter och har posten som vice ordförande.

Vårgårda kommuns andel av Räddningstjänstförbundet är ca 22 procent och ingår i räkenskaperna från och med årsbokslutet 2025.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsfaktorer som påverkar resultatet

Svenska marknaden

BNP växer snabbare än föregående år och återhämtning av den svenska marknaden har sakta börjat ske, även om det går långsammare än prognostiserat. Kriget i mellanöstern är största orsaken till att tillväxten växer långsamt. Arbetade timmar ökar efter fjolårets nedgång och tros växa än mer under nästkommande år.

Befolkningsutveckling

Antal invånare i kommunen uppgick den 30 juni till 12 458 (12 485) personer vilket är en minskning med 27 personer sedan juni 2025. Vid årsskiftet uppgick befolkningen till 12 472 personer. Under det första halvåret har befolkningsutvecklingen varit negativ, befolkningen i kommunen har minskat med totalt 14 personer. Födelsenettot är dock positivt med ökning av 5 individer. Flyttnettot är negativt med 10 färre inflyttade jämfört med utflyttade. Justeringspost, inklusive korrigering för brusad statistik, är – 9 individer.

Arbetsmarknaden

Enligt Arbetsförmedlingens statistik var 280 (315) personer arbetslösa i Vårgårda den sista juli, vilket innebär 35 personer färre än vid samma tidpunkt föregående år. Av dessa var 161 (174) personer öppet arbetslösa medan 119 (141) personer omfattades av program med aktivitetsstöd. Antalet arbetslösa ungdomar upp till 24 år uppgick vid samma period till 41 (53) personer vilket är en minskning med 12 personer jämfört med samma tid föregående år. Av dessa var 29 (35) öppet arbetslösa medan 12 (18) personer omfattades av program med aktivitetsstöd.

Vårgårda bostäder AB

Bolaget arbetar fortsatt utifrån en långsiktig och förvaltande inriktning med fokus på att stärka den ekonomiska ställningen genom ökad

kostnadskontroll, energieffektivisering och en aktiv förvaltning av fastighetsbeståndet. Trots en stabil ekonomisk utveckling kvarstår en betydande underhållsskuld, vilket ställer krav på noggranna prioriteringar mellan löpande underhåll, investeringar och resultat. Efterfrågan på bolagets lägenheter är fortsatt god, men skillnaderna mellan olika hyresnivåer har blivit tydligare där lägenheter med lägre hyror är mer attraktiva än lägenheter med högre hyresnivåer. Detta är en faktor som behöver beaktas i det fortsatta arbetet med nyproduktion, renoveringar och hyressättning.

Vårgårda kommun

Sverige som rike har under första halvåret 2026 den lägsta befolkningsökningen på 2000-talet. Orsakerna är att barnafödandet fortsätter att minska samt ett lägre invandringsöverskott. Samma trend syns även i Vårgårda. För första gången sen 2010 ökade inte invånarantalet till 2025. Detta påverkar att kommunens skatteintäkter inte heller ökar som förväntat. Under första halvåret 2026 har befolkningen minskat med 14 individer.

Kommunen har fortsatt stora investeringsbehov. Utförandet sker inte i samma takt som budgeterat men investeringsvolymen är högre än vad kommunen klarar att finansiera med egna medel. Detta bidrar till att kommunens låneskuld, räntekostnader samt avskrivningskostnader ökar.

Finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunen skall bedrivas. Policyn syftar bland annat till att begränsa de finansiella riskerna som förekommer i finansverksamheten. Policyn omfattar likviditetsrisk, finansieringsrisk, ränterisk, valutarisk, motpartsrisk och operativ risk. För Vårgårda Bostäder AB definieras det i bolagets finanspolicy samt säkringsdokumentation att bolaget på kort och lång sikt ska sträva efter en balanserad ekonomisk utveckling med utgångspunkt från bolagets uppdrag, investeringsbehov och ekonomiska risker. De långfristiga skulderna är föremål för risker/möjligheter vid förändringar av marknadsräntorna. För att hantera dessa risker/möjligheter använder Vårgårda Bostäder AB finansiella derivatinstrument, så kallade ränteswapar. På detta sätt kan räntebindningen och kapitalbindningen hanteras med full flexibilitet. Förutsättningar skapas för att, när som helst, förändra räntebindningstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden.

Vårgårda kommunkoncerns totala låneskuld i uppgår till 1 040 mnkr på balansdagen, vilket är 50 mnkr högre än vid årsskiftet. I koncernen ingår de tre låntagarna Vårgårda kommun med andel på 57 procent

(590 mnkr), Vårgårda Bostäder AB med en andel på 43 procent (449 mnkr) och Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund på 0% (1 mnkr).

Av den totala låneskulden är 843 mnkr, 81 procent fördelat hos Kommuninvest och 19 procent fördelat hos Nordea.

För Vårgårda kommun är den genomsnittliga räntebindningstiden 3,21 år (2,11) och den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 2,63 procent (2,38).

Enligt kommunens finanspolicy ska kapitalbindning och räntebindning ligga jämnt fördelad över tid med maximalt 20% inom respektive årsintervall samt att ränterisken ska vara spriden enligt satt normportfölj. Kommunen följer nästan finanspolicyn helt. Dock ligger det en något högre andel kapital på 3-4 år, vilket kompenseras av lägre kapital i intervallen 2-3 år samt 4-5 år. Samtidigt ligger det en procentenhet högre räntor i intervallet 3-5 år. Kapital- och räntebindningen är högre jämfört med 2025. Detta beror på att kommunen tidigare haft en hög andel tillsvidare lån med syfte att amorteras inom ett år. Dessa lån har nu omsatts och spridit ut på längre tidsintervall då kommunen inte har för avsikt att amortera lånen inom de närmsta åren.

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år	6-7 år	7-8 år	9-10 år
Intervall enligt finanspolicy	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%	0-20%
Utfall aug 2026	20,3%	13,6%	11,0%	25,9%	0%	19,0%	0,0%	10,2%	0,0%
Utfall 2025 (mnkr)	212	110	15	73	130	0	0	0	0

Räntebindning	Neutral	Min	Max	Utfall aug 2026
< 1 år	40%	30%	50%	20,3%
1-3 år	15%	10%	25%	24,6%
3-5 år	15%	5%	25%	25,9%
5-7 år	15%	5%	25%	19,0%
7-10 år	15%	5%	25%	10,2%
Snitträntebindning (år)	3,1	2,0	4,0	3,21

För Vårgårda bostäder AB säger finanspolicyn att räntebindningstiden ej bör understiga 1 år och inte heller överstiga 10 år. Att minst tre långivare bör eftersträvas och att enskilda långivare ej bör representera mer än 50 % av den vid varje tidpunkt totala skuldvolymen. Undantag kan dock göras för Kommuninvest och storbankerna i Sverige, de så kallade universalbankerna. Bolaget följer sin policy.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Vårgårda kommuns styrning utgår från kommunfullmäktiges vision, mål och budget. Visionen anger den långsiktiga riktningen för kommunens utveckling och ligger till grund för prioriteringar och resursfördelning.

Verksamheten följs upp genom nyckeltal, resultat och analyser som visar vilka effekter som uppnås för dem som bor, lever och verkar i Vårgårda. Uppföljningen utgör underlag för lärande, utveckling och framtida prioriteringar.

Visionen är uppdelad i tre visionsområden som utgör byggstenar under den gemensamma målbilden.

Inriktningsmål för god ekonomisk hushållning

Kommuner ska bedriva sin verksamhet med god ekonomisk hushållning – både inom den egna organisationen och i verksamhet som bedrivs genom exempelvis helägda bolag. Kommunfullmäktige har ansvar för att fastställa mål för god ekonomisk hushållning, vilket utgör en viktig del av kommunens styrning.

De nuvarande inriktningsmålen antogs av kommunfullmäktige inför 2024 och ligger fortsatt till grund för styrningen. Styrningen förändrades till att fokusera mer på effekter för de som bor, lever och verkar i Vårgårda. Målen präglas av systemsyn och att från invånarens perspektiv se verksamheten som en helhet, som samverkar för att nå ett gemensamt syfte.

Vårgårda kommuns verksamhetsplan innehåller sju inriktningsmål som konkretiserar den politiska viljeinriktningen. För att möjliggöra

uppföljning och bedömning av måluppfyllelse kopplas ett antal nyckeltal till varje inriktningsmål. Nyckeltalen redovisas med resultat och trendpilar som visar utvecklingen över tid. Trendpilen beskriver den långsiktiga utvecklingen för respektive nyckeltal och baseras inte enbart på det senaste årets resultat. Pilen visar den historiska utvecklingen, medan prognosen för måluppfyllelse är en framåtblickande bedömning som utgår från resultat, trender och genomförda insatser. För att uppföljningen ska vara relevant och användbar krävs dock en kontinuerlig dialog mellan politik och förvaltning.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner bedriva sin verksamhet med god ekonomisk hushållning. I Vårgårda kommun görs den samlade bedömningen av god ekonomisk hushållning utifrån måluppfyllelsen av kommunens inriktningsmål. Dessa mål speglar kommunens prioriterade utvecklingsområden och är centrala för att uppnå en långsiktigt hållbar och effektiv verksamhet.

Vårgårda kommun bedömer måluppfyllelse utifrån fyra nivåer; icke godtagbar, godtagbar, god samt mycket god.

För att kommunen ska anses uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning krävs att en majoritet av inriktningsmålen bedöms ha minst godtagbar nivå. Bedömningen baseras på:

- Genomförda aktiviteter i verksamheterna som bidrar till respektive mål.
- Resultat och nyckeltal som följs över tid.
- En samlad analys utifrån kommunens mål och hur verksamheten bidrar till effekter för invånare inom ramen för budgeten.

Den samlade bedömningen redovisas i delårs- och årsuppföljningar, där även utvecklingsområden och vidtagna åtgärder presenteras. Bedömningen utgår från ett helhetsperspektiv där verksamheternas insatser, resultat och effekter vägs samman för att ge en tydlig bild av hur kommunen arbetar mot en hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

Samlad bedömning god ekonomisk hushållning

Uppföljningen av de sju inriktningsmålen visar på:

Hållbar miljö – god nivå

Attraktivt boende – godtagbar nivå

Utvecklande skola - godtagbar nivå

Social hållbarhet – omsorg och fritid - god nivå

Konkurrenskraftigt näringsliv – mycket god nivå

Hållbar ekonomi och finansiering – godtagbar nivå
Kultur och arbetssätt - god nivå

Förvaltningen bedömer att Vårgårda kommun uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning, då samtliga av sju inriktningsmål i budgeten bedöms vara uppfyllda. Dessa mål speglar kommunens prioriterade utvecklingsområden och är centrala för att uppnå en långsiktigt hållbar verksamhet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunkoncernens resultat

utfall per den 31 augusti

Kommunkoncernens resultat per augusti 2026 uppgår till 34,0 mnkr, jämfört med samma period föregående år är det en förbättring med 14,0 mnkr. Förbättringen består främst av extra ordinära intäkter motsvarande 15,3 mnkr, vilket avser vinst där Vårgårda Bostäder AB sålt fastighet Anden 13, Trastvägen 1.

Vårgårda bostäder AB:s resultat uppgår till 13,9 mnkr. Hyresintäkterna ökar med 0,7 mnkr under jämfört med samma period 2025. De totala driftkostnaderna har ökat med 0,8 mnkr jämfört med samma period 2025 en ökning med 3 procent. Underhållskostnaderna ökar från 2,7 mnkr till 4,4 mnkr. Bolaget följer underhållsplanen, men utöver den har akuta åtgärder gjorts med ca 0,9 mnkr. Även personalkostnaderna har ökat jämfört med 2025. Två nya anställningar har gjorts under hösten 2025.

Kommunkoncernens prognos

prognos per den 31 december

Kommunkoncernens prognos uppgår till 34,4 mnkr, jämfört med utfallet 2025 år är det en förbättring med 15,7 mnkr. Det högre prognostiserade resultatet beror på att Vårgårda Bostäder prognostiserar ett bättre resultat i och med försäljningen av en fastighet.

Kommunens resultat

utfall per den 31 augusti

Kommunens resultat per augusti 2026 uppgår till 19,0 mnkr, jämfört med samma period föregående år är det en försämring med 0,5 mnkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 10,0 mnkr (7,5 procent) jämfört med samma period föregående år. Förändringen beror på att kommunen erhållit mer bidrag än tidigare år. De stora förändringarna är intäkter från Försäkringskassan avseende personlig assistans i egen regi samt ett stort bidrag från länsstyrelsen för arbete med detaljplaner.

Verksamhetens kostnader har ökat med 27,9 mnkr (4 procent) jämfört med samma period föregående år. Den största ökningen i kronor avser kommunens lönekostnader inkl. sociala avgifter och pensioner som ökar med 26 mnkr, 6 procent. Utöver lönerevideringen visar arbetade timmar på att det är mer närvarande personal första halvåret 2026 jämfört med 2025 vilket indikerar på att kostnadsökningen inte enbart är indexrelaterad utan också en faktisk ökning av personal. Resterande kostnadsförändringar är mindre i faktiska kronor. Övriga kostnader ökar med 3 mnkr, 6 procent där poster som livsmedel, el och fjärrvärme är ökar procentuellt mer än andra kategorier. Samtidigt minskar

kostnaderna för lämnade bidrag. Denna minskning beror främst på ett stort investeringsbidrag som betalades ut tillfälligt under 2025 till en förening.

*Kommunens prognos
prognos per den 31 december*

Kommunens prognostiserade resultat uppgår till 18,0 mnkr, 1,87 procent av skatter och bidrag. Jämfört med föregående år är det en försämring med 1,1 mnkr. Verksamheterna prognostiserar ett underskott på 8,5 mnkr. Största orsaken till underskottet är fler beviljade hemtjänststimmar och ett ökat behov av anpassad grund- och gymnasieskola.

Avskrivningar

För perioden januari-augusti uppgår avskrivningskostnaderna till 35,0 mnkr (32,3 mnkr) vilket är 2,7 mnkr högre än vid motsvarande period föregående år. De ökade avskrivningskostnaderna har hållit i sig under flera år och beror på att kommunen aktiverar och slutför fler investeringsprojekt än vad som skrivs av.

Prognosen visar att avskrivningarna kommer att uppgå till 51,4 mnkr, vilket är enligt budget.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Prognosen för skatter och generella statsbidrag beräknas bli 34,6 mnkr högre än 2025, vilket motsvarar en ökning på 3,7 procent. Det är en negativ avvikelse mot årets budget med 9,0 mnkr. De generella statsbidragen och utjämningen är bättre än budgeterat och beror främst ett högre regleringsbidrag, medan skatteintäkterna är sämre än budgeterat och detta beror främst på en försämrad skatteunderlagsutveckling i Sverige som helhet samt färre invånare. I budget 2026 har skatteintäkter och generella bidrag beräknats utifrån antagande om att befolkningen i Vårgårda kommun är 12 537 personer. Skatteprognosen från SCB visar att befolkningen per 1/11 2025 är 12 469 personer, vilket är 68 personer färre än budget.

Prognosen är oförändrad jämfört med maj.

Uppgifterna om skatteprognos baseras på SKR:s skatteprognos ifrån 2026-08-27, cirkulär 26:27

Finansnetto

De finansiella intäkterna består framför allt av utdelning från Kommuninvest och borgensavgifter för det kommunala bolaget. Prognosen pekar på en budget i balans motsvarande 2,0 mnkr.

De finansiella kostnaderna utgörs framför allt av räntekostnader på lån och räntekostnader för pensionsskuld. Prognosen för de finansiella kostnaderna har en positiv avvikelse mot budget med 2,5 mnkr. Avvikelsen avser lägre räntekostnader där viss del kommer av att räntan är något lägre än budgeterat men till större del på grund av att låneskulden inte ökat i samma takt som planerat. Budgeten för de finansiella kostnaderna är beräknade på nya lån motsvarande 160 mnkr. Hittills har ett nytt lån på 50 mnkr tagits och prognosen är att 50 mnkr till kommer behöva tas i slutet på året.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och regioner. Balanskravet är definierat så att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet ska vara positivt. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmaste tre åren.

Prognostiserat resultat visar på ett positivt resultat med 18,0 mnkr. Det innebär att Vårgårda kommun uppnår balanskravet.

Balanskravsutredning, mnkr	2024	2025	Prognos 2026
= Årets resultat enligt resultaträkningen	0,7	19,1	18,0
- Samtliga realisationsvinster	-	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	0,7	19,1	18,0
- Reservering av medel till resultatreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	0,7	19,1	18,0

Tabell: Vårgårda kommuns balanskravsutredning

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade.

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid i procent	Jun 2025	Jun 2026
Total sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvarotid	7,81	6,98
<i>för kvinnor</i>	8,57	7,54
<i>för män</i>	4,95	4,84
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)		
Total sjukfrånvarotid	47,20	41,66
<i>för kvinnor</i>	49,47	41,13
<i>för män</i>	32,46	44,81

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,98 procent jämfört med 7,81 procent vid samma tidpunkt föregående år. Minskningen syns både bland kvinnor och män, där sjukfrånvaron för kvinnor minskat från 8,57 till 7,54 procent och för män från 4,95 till 4,84 procent. Sjukfrånvaron ligger därmed på en lägre nivå än föregående år, vilket är en positiv utveckling.

Även långtidssjukfrånvaron har minskat totalt, från 47,20 till 41,66 procent av den totala sjukfrånvaron. Minskningen är särskilt tydlig bland kvinnor. Långtidssjukfrånvaron bland män har däremot ökat jämfört med föregående år. Utifrån kända rehabiliteringsärenden bedöms ökningen främst vara relaterad till individuella sjukdomstillstånd och inte till generella arbetsmiljöfaktorer.

Det är svårt att dra några säkra slutsatser kring orsakerna bakom den minskade sjukfrånvaron, men flera verksamheter har under året arbetat aktivt med arbetsmiljöfrågor, dialog och utveckling utifrån resultaten i medarbetarenkäten. Kommunen har även påbörjat ett långsiktigt arbete med friskfaktorer, etablerat ny företagshälsovård och vidareutvecklat stödet inom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Insatserna befinner sig fortfarande i en implementeringsfas och det är därför för tidigt att bedöma deras effekter. Bedömningen är dock att de stärker förutsättningarna för en hållbar arbetsmiljö och kan bidra till att bibehålla en låg sjukfrånvaro över tid.

Andel heltidsanställda tillsvidareanställda

Heltid/deltid tillsvidareanställda i procent	Jun 2025	Jun 2026
Andel heltidsanställda	93,7	94,4
varav kvinnor	93,5	94,2
varav män	94,6	95,2

Andelen heltidsanställda tillsvidareanställda har fortsatt att öka och uppgår vid periodens slut till 94,4 procent jämfört med 93,7 procent föregående år. Ökningen syns både bland kvinnor och män.

Utvecklingen ligger i linje med kommunens långsiktiga arbete med heltid som norm, med syfte att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare, främja jämställdhet och skapa bättre förutsättningar för kontinuitet och kompetensförsörjning i verksamheterna.

Resultatet visar att kommunen fortsatt har en hög andel heltidsanställningar och att utvecklingen går i önskad riktning.

Arbetad tid

Tabellerna nedan visar den arbetade tiden för hela förvaltningsorganisationen. Den första tabellen under detta stycke visar hur den arbetade tiden fördelar sig på månadslön, timlön samt övrig tid. Övrig tid är fyllnadstid, övertid och facklig intern tid. Den nedre tabellen i detta stycke visar hur den totala arbetade tiden fördelar sig per verksamhetsområde. Tabellerna tar enbart upp den närvarande tiden. Frånvarande tid, så som sjukfrånvaro, semester, tjänstledighet föräldraledig m.m. är inte inkluderat.

Kategori	Jan-jun 2025	Jan-jun 2026	Skillnad	Skillnad %
Månadslön	743 373	755 403	12 031	1,62%
Timlön	109 092	113 867	4 776	4,38%
Övrig tid	8 725	8 523	-203	-2,32%
Total arbetad tid	861 190	877 794	16 604	1,93%

Organisation	Jan-mar 2025	Jan-mar 2026	Skillnad	Skillnad %
Kommunövergripande	17 380	18 484	1 104	6,35%
Kultur och fritid	23 120	24 145	1 025	4,43%
Samhällsbyggnad	125 645	127 563	1 918	1,53%
Socialtjänst	139 957	144 388	4 430	3,17%
Vård och omsorg, inkl stab	215 856	224 584	8 727	4,04%
Utbildning F-9	301 673	303 035	1 362	0,45%
Gymnasieskola	37 558	35 595	-1 963	-5,23%
Total arbetad tid	861 190	877 794	16 604	1,93%

Den totala arbetade tiden ökar 2026 jämfört med samma period 2025. Ökningen avser både månadsavlönad personal och timanställda. Ökningen sker främst inom Vård och omsorg beror på ökade volymer och behov, främst beroende av fler beviljade hemtjänsttimmar. Ökningen inom Socialtjänsten är främst kopplat till arbetsmarknadsenheten som har både mer administrativ personal samt fler bidragsanställningar jämfört med föregående år. Inom kommunövergripande avser ökningen att vakanta tjänster under 2025 nu är tillbaka i tjänst under 2026. Gymnasiet är enda organisation som minskar den närvarande tiden och det handlar främst om en minskning för att närma sig en budget i balans.

Måluppföljning av inriktningsmål och uppdrag

Inledning

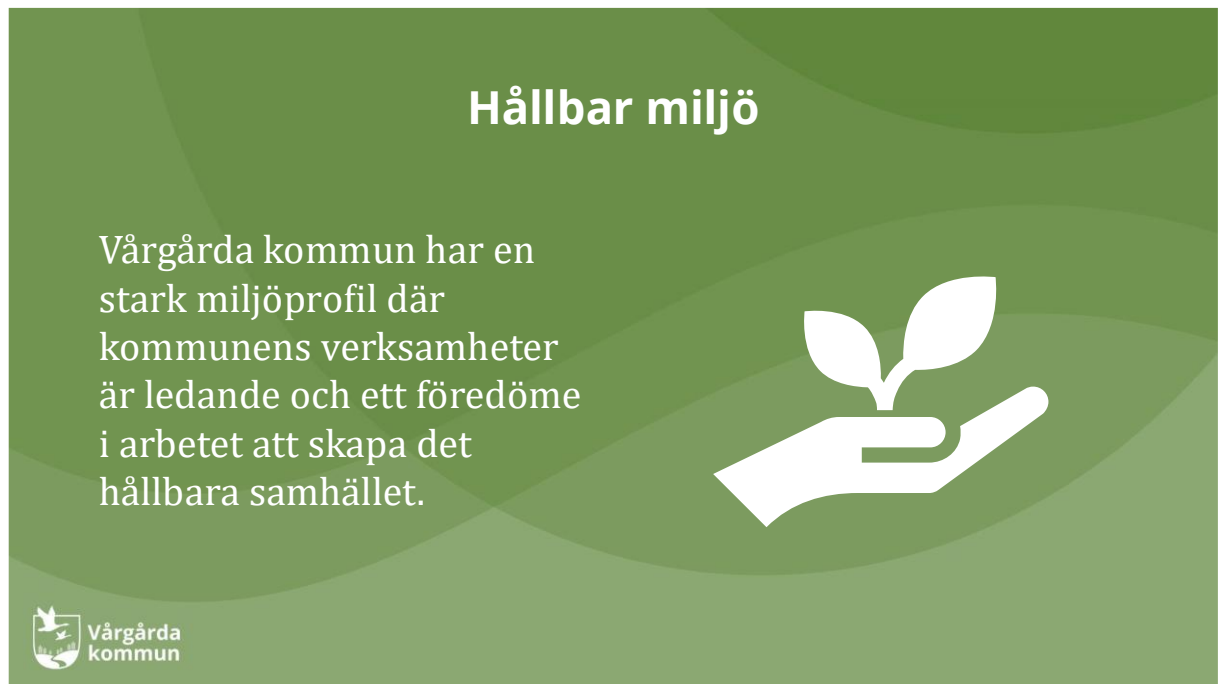
Under året följs verksamheten upp mer fördjupat vid tre tillfällen; måluppföljning per den 30 april, delårsrapport per den 31 augusti samt årsredovisning per den 31 december. Förvaltningen gör inför dessa tillfällen en måluppföljning som omfattar samtliga verksamhetsområden och utfallet per den 31 augusti 2026 sammanfattas nu i denna rapport.

Inför 2024 antogs nya inriktningsmål av kommunfullmäktige, där styrningen förändrades till att fokusera mer på effekter för de som bor, lever och verkar i Vårgårda. Målen präglas av systemsyn och att från invånarens perspektiv se verksamheten som en helhet, som samverkar för att nå ett gemensamt syfte. Dialog mellan politik och förvaltning behöver ske löpande för att utforma uppföljningen så tydligt som möjligt.

Delårsredovisning per den 31 augusti 2026 innehåller en beskrivning av hur verksamheterna arbetar för att bidra till att uppnå de mål och effekter som anges i kommunens budget och verksamhetsplan.

Redovisningen omfattar både en analys av resultat och effekter av genomfört arbete samt en prognos för måluppfyllelse. Utifrån analysen presenteras även identifierade åtgärder för fortsatt utveckling. Arbetet baseras på en systematisk verksamhetsuppföljning, där planering och genomförande följs upp genom analys och förbättringsinsatser.

Hållbar Miljö

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Arbetet med kommunens miljöstrategi och klimatlöften fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Vid uppföljningen våren 2026 bedömdes 80 procent av de 24 antagna klimatlöften vara uppfyllda. Utvecklingen har varit särskilt god inom områden som transporter, energi, avfall och återbruk, medan ytterligare arbete behövs inom framför allt inköp och samhällsplanering.

För att tydligare kunna följa upp, och även fokusera verksamheternas bidrag till målet har arbetet med att genomföra miljöstrategin prioriterats i några övergripande områden med stor påverkan som berör många i organisationen.

Fordon, transporter och resor

Omställningen till fossilfria transporter fortsätter. Andelen fossilfria personbilar och lätta lastbilar i kommunkoncernen uppgår till 55 procent. Vid nyinköp följer kommunen Klimat 2030:s rekommendationer att välja fordon som drivs med el, biogas eller vätgas. Arbetet omfattar även successiv utbyggnad av laddinfrastruktur för att möjliggöra fortsatt elektrifiering av fordonsflottan. Inom flera verksamheter byts även mindre maskiner successivt ut till batteridrivna alternativ.

Kommunen arbetar också för att minska klimatpåverkan från resor genom att uppmuntra samordning av tjänsteresor, ökad användning av kollektivtrafik och cykling. Företagsabonnemang hos Västtrafik har införts och olika informations- och beteendeinsatser genomförs för att

öka användningen av kommunens poolcyklar och andra hållbara transportalternativ. Medarbetare erbjuds även möjlighet till förmånscykel och årskort i kollektivtrafiken. Kommunen deltar dessutom i Cykelfrämjandets satsning Cykelvänligast för att skapa bättre förutsättningar för hållbart resande.

Även bland kommunens elever pågår arbete för att främja hållbara resvanor. Under hösten deltar flera skolor i Västtrafiks projekt På Egna Ben, där elever uppmuntras att gå, cykla eller resa kollektivt till skolan i stället för att bli skjutsade kortare resor med bil.

Resursanvändning

Arbetet med cirkulär resursanvändning fortsätter genom Returgården, där möbler och inventarier återbrukas i stället för att ersättas med nyinköp. Verksamheten bidrar både till minskad klimatpåverkan och resursförbrukning samt till arbetsträning för personer som står utanför arbetsmarknaden. Sedan starten 2020 har återbruket enligt uppskattade beräkningar sparat cirka 125 ton koldioxid och motsvarande 4,8 miljoner kronor jämfört med om nya produkter hade köpts in.

Under året har fokus varit att utveckla Returgården genom tydligare rutiner, arbetssätt och ansvarsfördelning för att minska sårbarheten och stärka verksamhetens långsiktiga hållbarhet. En informationssatsning planeras också för att öka användningen av återbrukstjänsten inom kommunens verksamheter.

Kommunen arbetar även för att minska resursförbrukningen genom ökad reparation och återanvändning, bland annat genom nya rutiner för lagning av arbetskläder. Inköp av rengöringsmedel sker i huvudsak med miljömärkta produkter.

Vad gäller engångsmaterial är miljöstrategin tydlig med att dessa ska undvikas och arbetet har intensifierats för att ersätta sådana med cirkulära flergångsalternativ. Inom vård och omsorg pågår utvecklingsarbete genom projekten Resurssmart kommun och Cirkulär upphandling Väst, med fokus på minskad plastanvändning, ökad användning av flergångsprodukter och mer hållbara inköp. Arbetet har uppmärksammats nationellt som ett gott exempel på hur klimatnytta, resurseffektivitet och verksamhetsutveckling kan kombineras. Projektet bidrar dessutom till ökad kunskap, förbättrad beredskap vid leveransstörningar och underlag för långsiktigt hållbara val vid upphandling och drift.

Arbetet med avfallsminskning och återvinning fortsätter att ge resultat. Mängden mat- och restavfall ligger på en fortsatt låg nivå med en prognos för 2026 på 154 kg per invånare, jämfört med det nationella genomsnittet på 187 kg per invånare. För att ytterligare öka

återvinningen och minska mängden restavfall förbereds införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar till samtliga hushåll från 2027.

Kommunen och Vårgårda Bostäder arbetar aktivt med information, beteendepåverkande insatser och förbättrade förutsättningar för källsortering. Vårgårda Bostäder utvecklar bland annat sina miljöhus för att underlätta sortering och arbetar med information och dialog för att öka hyresgästernas delaktighet. Återbruk är också en naturlig del av verksamheten där material och produkter tas till vara vid renoveringar när det är möjligt. Sammantaget bidrar insatserna till minskad resursförbrukning, ökad återvinning och ett mer cirkulärt resursutnyttjande.

Energi

Kommunen genomför löpande energieffektiviseringsåtgärder i samband med renoveringar och fastighetsunderhåll. Energibesparingar sker bland annat genom successivt byte till LED-belysning, modernisering av ventilationssystem och utbyte av värmepumpar. Under året har bland annat ventilationen i Lena skola och Centrumhuset byggts om för att minska energianvändningen och förbättra värmeåtervinningen. Även i de lokaler som byggs om för anpassad grundskola planeras energieffektiva värme- och ventilationslösningar.

Tillgängliga uppgifter visar en fortsatt nedåtgående trend för energianvändningen, även om förbrukningen påverkas av hur mycket lokalerna används. Kommunen arbetar samtidigt långsiktigt med hållbara byggnationer där Svanen-märkning har valts vid de senaste nybyggnationerna. Detta bidrar till minskad klimatpåverkan, effektiv energianvändning och en god inomhusmiljö. För att främja ett effektivt energiutnyttjande informerar kommunen även om energi- och klimatrådgivning i samband med tillsynsbesök.

Kost

Kommunens måltidsverksamhet arbetar för att minska klimatpåverkan genom hållbara livsmedelsval och minskat matsvinn. Andelen ekologiska livsmedel har ökat från 18 till 22 procent sedan målet återinfördes i miljöstrategin 2024. Andelen svenskproducerade livsmedel uppgår till 72 procent, medan 98 procent av köttet och 100 procent av oberett kött och kyckling är svenskt. Andelen lokalproducerat mäts inte. För att minska måltidernas klimatavtryck arbetar verksamheten bland annat med att minska mängden kött i matsedlarna.

Arbetet med att minska matsvinnet fortsätter, både genom att reducera tallrikssvinn (mat som serveras men inte äts upp) och genom att minska svinn i tillagningsprocessen. Förbättrade rutiner, ökad medvetenhet och uppföljning bidrar till ett mer resurseffektivt arbetssätt. Målet i avfallsplanen och klimatlöftet för matsvinn i skola och förskola på 35

g/portion är uppnått med marginal (33 g), i äldreomsorgen är utmaningarna större men arbete med förbättringar har inletts inom ramen för projektet "Resurssmart kommun".

Markanvändning

Biologisk mångfald är en nyckelfaktor för att motverka effekterna av klimatförändringar, främja pollinering och skapa attraktiva, levande utemiljöer för både djur och människor, både invånare och besökare. Gata/park arbetar aktivt med att sprida kunskap och genomföra konkreta insatser för att stärka den biologiska mångfalden i kommunen. Det kan handla om att låta gräs växa upp i stället för att klippas, att lämna död ved på marken och sätta upp fler fågelholkar och insektshotell. Arbetet omfattar även informationsinsatser för att öka förståelsen för naturvårdande skötselåtgärder.

Åtgärder för att stärka biologisk mångfald planeras, bland annat längs Kyllingsån och i samband med byggnation av nytt reningsverk. Det nya reningsverket bedöms förbättra miljön på flera sätt, bland annat genom att kraftigt minska kväveutsläppen till Säveån. Som ett första steg att börja genomföra utvecklingsprogrammet för Kyllingsån har kommunen med stöd av åtgärdssamordningen i Säveåns vattenråd börjat titta på möjligheterna att anlägga en tätortsnära våtmark mellan Kyllingsån och Fridhemsskolan, som utöver att få en positiv effekt på biologisk mångfald även skulle vara gynnsam ur klimatanpassningssynpunkt då marken där ofta översvämmas.

Kommunen har även möjliggjort för en lokal markägare att anlägga en våtmark genom beviljad finansiering via LONA-medel från Naturvårdsverket. Våtmarken har under sommaren anlagts och redan fått medial uppmärksamhet bland annat i Sveriges Radio Sjuhärad. Intresset för ytterligare våtmarksprojekt i kommunen är stort.

Det nya reningsverket bedöms på sikt ge positiva miljöeffekter genom minskade utsläpp till Säveån. Sammantaget bidrar insatserna inom mark- och vattenanvändning till att stärka den biologiska mångfalden, förbättra vattenkvaliteten och öka kommunens långsiktiga klimatanpassning.

Strategiskt arbete, samordning, erfarenhetsutbyte, utvecklingsarbete, kommunikation och utbildning

Utöver de insatser som genomförs i verksamheterna bedrivs ett aktivt strategiskt arbete för att integrera hållbarhetsperspektivet i kommunens styrning och utveckling. Hållbarhetsanalys genomförs inför politiska beslut och under året har arbetet med att vidareutveckla bedömningskriterierna för den ekologiska dimensionen fortsatt utifrån miljöstrategins prioriterade områden.

För att stärka samordning, erfarenhetsutbyte och lärande finns ett kommunövergripande nätverk där tjänstepersoner från olika

verksamheter delar kunskap, erfarenheter och goda exempel. Arbetsgrupper finns etablerade inom områden som energi och återbruk, och ytterligare samverkan utvecklas kring frågor som hållbara livsmedel, beredskap och resurseffektivitet.

Kommunen arbetar också med information, kommunikation och dialog för att öka engagemanget i hållbarhetsfrågor bland medarbetare, invånare och andra aktörer. Under året har planering skett för informations- och inspirationsinsatser kopplade till miljöstrategins olika fokusområden. Dialog har även inletts med föreningslivet för att stärka samverkan i frågor som exempelvis lokal matberedskap och andra hållbarhetsinitiativ.

Uppföljningen visar att utvecklingen inom flera av miljöstrategins prioriterade områden går i rätt riktning och att kommunen kommit långt i genomförandet.

Arbetet bidrar sammantaget till minskad klimatpåverkan, effektivare resursanvändning, stärkt biologisk mångfald och ökad klimatanpassning. En styrka i årets arbete är att miljöstrategin i allt högre grad omsätts i konkreta åtgärder inom ordinarie verksamhet, vilket skapar bättre förutsättningar för varaktiga effekter över tid.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för invånarna.

Kommunen har under perioden genomfört ett brett arbete inom miljöstrategins prioriterade områden. Uppföljningen visar positiva resultat inom bland annat transporter, energi, resursanvändning, avfall och hållbara livsmedel. Andelen fossilfria fordon ökar, mängden mat- och restavfall ligger på en fortsatt låg nivå jämfört med riksgenomsnittet och en stor andel av klimatlöftena bedöms vara uppfyllda. Arbetet med återbruk, energieffektivisering, biologisk mångfald och klimatanpassning bidrar samtidigt till att stärka kommunens långsiktiga hållbarhet.

Samtidigt kvarstår utvecklingsbehov inom vissa områden, framför allt hållbara inköp och samhällsplanering. Flera av de insatser som genomförs är långsiktiga till sin karaktär och effekterna kommer att utvecklas successivt över tid.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Andelen svenskproducerade livsmedel i kommunens verksamheter mätt i kronor	67,2	72,6	74,0	73,3	70,0	72,1	→
Andelen fossilfria fordon av det totala antalet personbilar och lätta lastbilar i kommunkoncernen.	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	53	55	↗
Mängd insamlat mat- och restavfall, kg/invånare	158	156	151	159	153	154	→
Energiförbrukning i kommunförvaltningens verksamheter, kilowattimmar per kvadratmeter och år (normalårsjusterat)	147,7 (minskning med 5 % mot 2020)	142,6 (minskning med 3,5 % mot 2021)	137,8 (minskning med 3,4 % mot 2022)	138,7 (ökning med 0,7% mot 2023)	138,1 (minskning med 0,4% mot 2024)	Resultatet redovisas per 31/12	↘

Attraktivt boende

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Sverige har under de senaste åren varit svag och folkökningen under det första halvåret 2026 var en av de lägsta som uppmätts under 2000-talet. Den avtagande befolkningstillväxten förklaras främst av ett minskat barnafödande och ett lägre invandringsöverskott.

Vårgårdas folkmängd uppgick vid halvårsskiftet till 12 458 invånare, vilket innebär en minskning med 14 personer sedan årsskiftet. Antalet födda och döda var lika många, 48 personer vardera, vilket innebär att kommunen inte hade något födelseöverskott. Befolkningsförändringen förklaras därför av flyttningsnettot.

Under perioden flyttade 303 personer in till kommunen medan 317 personer flyttade ut, vilket gav ett flyttningsnetto på -14 personer. Flyttningsutbytet med övriga Sverige var positivt, medan flyttningsutbytet med övriga kommuner i länet var svagt negativt. Den främsta förklaringen till det negativa flyttningsnettot var att fler personer flyttade ut till utlandet än som flyttade in från utlandet. Justeringar i folkbokföringen bidrog samtidigt med ett tillskott på fyra personer.

Sammantaget visar utvecklingen att Vårgårdas befolkningsminskning är relativt begränsad och ligger i linje med de utmaningar som många kommuner möter till följd av den nationella demografiska utvecklingen. Samtidigt bör utvecklingen ses i ett längre perspektiv. Under perioden

2021–2025 ökade kommunens befolkning med närmare 300 personer, men den positiva trenden har successivt försvagats i takt med att flyttnettot minskat. Det negativa flyttnettot under första halvåret 2026 innebär att inflyttningen inte längre kompenserar för utflyttningen på samma sätt som tidigare. På längre sikt blir tillgången till attraktiva bostäder, nya etableringar och möjligheterna att locka inflyttare viktiga faktorer för att stärka befolkningsutvecklingen.

Bostäder och etableringar

Under perioden januari till augusti har åtta bostäder färdigställts, varav sex på landsbygden och två i tätorten. Antalet är fortsatt lågt, men flera villor är under uppförande på landsbygden, vilket innebär att antalet färdigställda bostäder förväntas öka under slutet av 2026. Fördelningen mellan tätort och landsbygd varierar mellan åren, men de senaste åren har en relativt större andel av de nya bostäderna tillkommit på landsbygden.

I tätorten pågår ombyggnation inom kvarteret Hyvlaren i den tidigare tryckerifastigheten. Projektet kommer inom kort att tillföra 28 hyreslägenheter. Samtidigt saknas större bostadsprojekt för att kommunen ska kunna nå den tidigare målnivån om 65 nya bostäder per år.

I slutet av 2025 antog kommunfullmäktige en ny detaljplan för Vårgårda Västra. Planen möjliggör utbyggnad av cirka 220–300 bostäder i olika upplåtelseformer. Under våren 2026 antogs även detaljplanen för verksamhetsområdet Vårgårda Norra, som skapar förutsättningar för nyetableringar inom verksamhet och handel på en yta om cirka 11 hektar.

Planeringen för genomförandet av de båda detaljplanerna har pågått under våren. För att stärka arbetet har en ny tjänst med fokus på mark- och exploateringsfrågor inrättats. Tjänsten tillsattes efter sommaren och arbete pågår med att bygga upp en organisation som samlar berörda verksamheter för ett effektivt genomförande av kommunens exploateringsprojekt.

Därutöver pågår arbete med detaljplanerna för Hallaberget och kvarteret Katten samt framtagande av en ny detaljplan för kvarteret Gjutaren.

Strategisk planering för framtida utveckling

Arbetet med en ny översiktsplan har påbörjats. Under våren har även en utvecklingsstrategi tagits fram. Arbetet fortsätter under hösten och strategin planeras att behandlas av kommunfullmäktige före årsskiftet.

Sammantaget har arbetet under perioden främst präglats av planering och förberedelser för framtida bostads- och verksamhetsutveckling. Effekterna i form av färdigställda bostäder är ännu begränsade, men

flera pågående projekt och antagna detaljplaner skapar förutsättningar för ökad byggnation och etablering de kommande åren.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för invånarna.

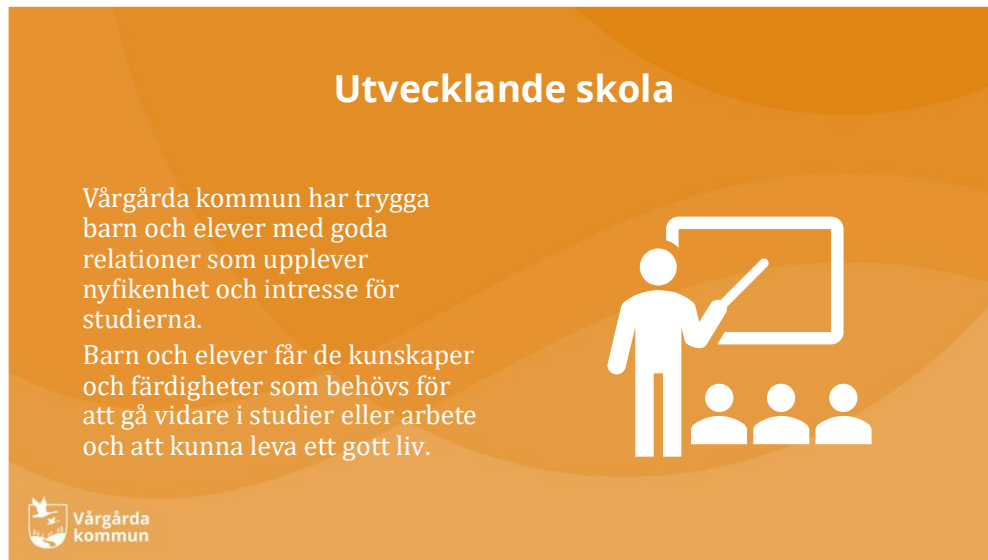
Kommunen har under perioden genomfört flera viktiga insatser som stärker förutsättningarna för framtida bostads- och verksamhetsutveckling, bland annat genom antagna detaljplaner, pågående exploateringsprojekt och förstärkt organisation för genomförande. Samtidigt visar nyckeltalen en svagt negativ utveckling med minskad befolkning, negativt flyttnetto och fortsatt låg nivå på bostadsbyggandet. De genomförda insatserna bedöms skapa goda förutsättningar för framtida utveckling, men effekterna har ännu inte fått genomslag i resultaten.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en godtagbar nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Antal invånare i kommunen	12 180	12 268	12 384	12 474	12 472	12 458	→
Flyttnetto (skillnad mellan antal inflyttade till kommunen och antal utflyttade från kommunen)	226	71	100	86	30	-14	↘
Antal nya bostäder fördelat på: - tätort/landsbygd	83/24	26/20	82/23	4/21	3/8	2/6	→

Utvecklande skola

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Trygghet, stöd och studiero

Kommunen fortsätter att stärka stödet kring barn och elever genom bland annat närvarogrupper, skolsocialt team, fler specialpedagoger och speciallärare samt förstärkningar inom elevhälsan. Arbetet med Rörelse på rast bidrar till ökad aktivitet, stärkta relationer och meningsfulla raster. Samtliga enheter har uppdaterat sina rutiner för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

På Sundlergymnasiet fortsätter arbetet med trygghet, trivsel och studiero utifrån att dessa är förutsättningar för lärande. Detta sker bland annat genom:

- Kärleksvecka i samarbete med Magna International.
- Strukturerat arbete kring att främja jämställdhetsfrågor i undervisningen.
- Kompetensutveckling om heder och förtryck samt hur frågorna kan hanteras i undervisningen. Detta sker i samverkan med socialtjänsten.
- Organiserad samverkan med elever för att få en skola där elever trivs och har studiero.

Skolinspektionens enkät visar en positiv utveckling av elevernas upplevda trygghet. I årskurs 5 uppger 84 procent av eleverna att de känner sig trygga i skolan, jämfört med 80 procent vid föregående mätning 2024. I årskurs 8 uppger 79 procent av eleverna att de känner sig trygga, vilket är en tydlig förbättring från 66 procent. Resultaten tyder på att de insatser som genomförts inom elevhälsa, närvaroarbete och relationsskapande arbete har bidragit till den positiva utvecklingen.

Samtidigt beskriver verksamheten utmaningar kopplade till normbrytande beteenden, svårigheter med självreglering samt

förekomst av hot och våld. Utvecklingen visar på behovet av fortsatt samverkan mellan skola, vårdnadshavare, socialtjänst och andra samhällsaktörer för att stärka trygghet och studiero.

Elevhälsa, närvaro och samordnade insatser

På Sundlergymnasiet är den höga frånvaron fortsatt den största utmaningen för elevernas måluppfyllelse. Den genomsnittliga frånvaron uppgår till 17 procent och bedömningen är att ökad närvaro är den enskilt viktigaste faktorn för att förbättra studieresultaten. Ett nytt arbetssätt för att stärka elevernas närvaro prövas under året. Arbetssättet följs upp och utvärderas löpande, med målsättningen att implementera det i hela verksamheten från läsåret 2027/2028.

Gymnasiet deltar i ett ESF-projekt kallat Fokus IM som syftar till att öka anställningsbarheten hos de elever som inte blir behöriga för ett gymnasieprogram. Från hösten 2025 har lärarna på IM haft fler regelbundna samtal med eleverna än de tidigare terminsvisa utvecklingssamtalen. Detta sker enligt en samtalsmodell kallad motiverande samtal.

I kommunen finns ett strukturerat och etablerat TSI-samarbete (Tidiga och samordnade insatser) mellan förskola, familjecentral, förskolans specialpedagoger och utvecklingsledare. De olika professionerna samverkar tidigt, strukturerat och med barnet och familjen i centrum. Familjecentralens samordnare och familjebehandlare har till exempel varit delaktiga vid föräldramöten vid förskolorna.

Ett samarbete som är en viktig del i de tidiga och samordnade insatserna kring barnen är samarbetet mellan förskola, förskoleklass och skola. Överlämningsrutiner har diskuterats under läsåret för att ge barnet bästa möjliga förutsättningar för en trygg övergång.

Det tvärprofessionella elevhälsoarbetet har fortsatt att utvecklas under året och samverkan med socialtjänsten har stärkts. Genom det samordnade arbetet får fler barn, elever och familjer ett samlat stöd utifrån sina behov. Skolsociala teamet har utökat sitt arbete till att även omfatta yngre åldrar. Under våren har en styrgrupp för barn- och elevhälsa bildats för att stärka samordningen mellan verksamheter, säkerställa tidiga insatser och skapa en helhetssyn kring barn och elevers behov. Styrgruppen har också ett särskilt fokus på övergångar mellan skolformer samt att säkerställa att stödinsatser initieras skyndsamt när behov identifieras.

Gymnasiet samverkar med andra instanser, t.ex. vård och socialtjänst för att stärka elevhälsoarbetet. Tillsammans med vården har gemensamma principer för skolans delaktighet vid misstanke om NPF utarbetats. Detta sker inom Närvårdssamverkan med Boråsregionen. Ungdomsmottagningen är sedan några år tillbaka på plats i

Sundlergymnasiet en gång varannan vecka. Samarbetet med socialtjänsten har utvecklats, möjlighet finns att träffa socialtjänsten för att rådgöra i ett främjande och förebyggande perspektiv.

Undervisning och lärande

Arbetet med att stärka undervisningens kvalitet fortsätter med stöd i kognitionsvetenskaplig forskning om lärande och undervisning. Under läsåret har lärare tagit del av föreläsningar av forskarna Jonas Linderöth, Agneta Gulz och Magnus Haake. Föreläsningarna har gett konkreta verktyg för att utveckla undervisningen, och lärare har återkopplat att innehållet varit användbart och direkt tillämbart i klassrummet.

En uppdaterad screeningrutin har tagits fram för att ge ett systematiskt underlag för att följa elevers kunskapsutveckling, identifiera behov och utveckla undervisningen. Syftet är att skapa ett gemensamt och likvärdigt stöd för pedagogerna samt säkerställa att varje elev ges möjlighet att nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Arbetet med att stärka läsning och språkutveckling fortsätter. Genom intensivläsning, som genomförs på flera enheter, får lärare bättre förutsättningar att kartlägga och följa elevernas läsutveckling över tid. Resultaten visar en positiv utveckling. Andelen elever som läser på årskurs 9-nivå har ökat från 36,5 procent vid höstterminens start till 57 procent under vårterminen, samtidigt som andelen elever på de lägsta nivåerna har minskat från 15,5 procent till 5 procent. Resultaten tyder på att insatserna bidrar till att stärka elevernas läsförmåga och deras förutsättningar att lyckas i skolans olika ämnen.

Skolbiblioteken fortsätter att utvecklas som en del av skolornas arbete med språk- och kunskapsutveckling. Samtliga enheter har egna skolbibliotek och ett bibliotekssystem kopplat till folkbiblioteket har införts. Tillsammans med Vårgårda läsfest har flera läsfrämjande aktiviteter genomförts där elever fått möta författare och inspirerats till eget skrivande. Den övergripande skolbibliotekarien samverkar med lärarna och stödjer verksamheterna i arbetet med läsning och språkutveckling.

Nätverket för kommunens lärare i fritidshem har kommit igång under året. Fritidshemmet är en viktig del av elevernas hela skoldag och bidrar till att stärka såväl lärande som nyfikenhet, intresse och social utveckling. Arbetet syftar till att stärka samverkan mellan fritidshem och skola samt bättre ta till vara de olika kompetenser som finns kring eleverna. Genom ökad samverkan mellan lärare i skola och fritidshem skapas förutsättningar för att olika kompetenser samspelar och ger mervärde för elevernas lärande och utveckling.

I anpassad grundskola bedrivs ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkerställa att undervisningen möter elevernas behov och förutsättningar. Under året har verksamheten organiserat löpande kompetensutveckling för att stärka personalens förmåga att möta eleverna på rätt nivå och skapa goda förutsättningar för lärande och utveckling.

Under perioden har även rutinen för mottagande i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola reviderats. Syftet är att säkerställa en likvärdig, transparent och rättssäker process där elever erbjuds rätt skolform utifrån individuella behov och förutsättningar. I den reviderade rutinen har roller, ansvar och mandat tydliggjorts, liksom hela processen från att frågan om skolform aktualiseras till dess att beslut om mottagande fattas.

Kunskapsresultat

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt gymnasieprogram uppgår till 73,2 procent, vilket är lägre än föregående läsårs resultat på 78,2 procent men högre än höstterminens resultat på 69 procent. Flickor är i högre utsträckning än pojkar behöriga till gymnasiet. Den främsta orsaken till utebliven gymnasiebehörighet är att elever saknar godkänt betyg i ett eller flera kärnämnen.

Samtidigt har andelen elever i årskurs 9 som når målen i samtliga ämnen ökat från 56 till 63 procent jämfört med föregående läsår. Måluppfyllelsen i svenska som andraspråk, engelska och matematik är högre än under höstterminen 2025, med särskilt positiva resultat i engelska och svenska som andraspråk. I svenska som andraspråk har pojkarnas måluppfyllelse ökat från 50 till 64 procent. I svenska är måluppfyllelsen något lägre än under höstterminen, vilket främst förklaras av en minskning bland flickor.

Betygsresultaten visar också en positiv utveckling från årskurs 6 till årskurs 9 i engelska och svenska som andraspråk. Under läsåret har undervisningens kvalitet utvecklats med stöd i kognitionsvetenskaplig forskning om lärande och undervisning. Flera strategier har prövats och används i varierande grad i klassrummen. Arbetet fortsätter under kommande läsår som en del av skolans långsiktiga utveckling av undervisningen.

Kunskapsresultaten för avgångseleverna på Sundlergymnasiet ligger på en nivå som i stort motsvarar tidigare år. Samtidigt finns indikationer på att nuvarande elever i årskurs 2 kan komma att nå väsentligt lägre meritvärden när de avslutar sina gymnasiestudier.

Av de 117 elever som började sina gymnasiestudier 2022 har 90 av 119 nått gymnasieexamen. Elva av eleverna har slutfört sina studier under 3

eller 4 år utan att ha nått examen. Två av de 117 eleverna är fortfarande inskrivna på en gymnasieutbildning. 14 elever har avbrutit sina studier.

Förskolans utveckling

Förskolans utvecklingsarbete utgår från ett vetenskapligt förhållningssätt där forskning om relationer, självreglering, metakognition och lärande används som grund för planering, undervisning och verksamhetsutveckling. Under året har särskilt fokus lagts på att utveckla pedagogernas förmåga att stödja barnens planering, uppmärksamhet, självreglering och metakognitiva förmågor.

Arbetet har också präglats av ett ökat fokus på tillitsfulla relationer mellan barn och vuxna. Trygga relationer, förutsägbarhet och samreglering ses som viktiga förutsättningar för barns utveckling och lärande. Förskolornas analyser visar en ökad förståelse för hur undervisning och pedagogiska miljöer kan stödja utvecklingen av dessa förmågor. Pedagogerna planerar i högre grad än tidigare undervisning, lek och aktiviteter som medvetet tränar barnens självreglering.

Förskolorna arbetar utifrån det gemensamma temat "Hållbar utveckling – möten för lärande och hållbara relationer", vilket skapar en gemensam riktning för en likvärdig utbildning. Genom ett projektinspirerat arbetssätt tas barnens nyfikenhet, frågor och erfarenheter till vara som utgångspunkt för lärandet. Under läsåret har förskolorna fortsatt utveckla sitt arbete mot en mer projektinspirerad undervisning där barnens intressen i större utsträckning styr innehållet i utbildningen.

Språk- och språkutveckling är ett prioriterat område i förskolornas systematiska kvalitetsarbete. Förskolorna har utvecklat sina fysiska och sociala lärmiljöer för att ge barnen fler möjligheter att uttrycka sig genom olika språk och uttrycksformer. Förvaltningens språk-, läs- och skrivutvecklare har också genomfört insatser tillsammans med vårdnadshavare för att stärka barns språkutveckling och intresse för litteratur.

Sammantaget visar utvecklingen att förskolorna rör sig mot en mer språkmedveten, kreativ och forskningsanknuten utbildning där trygga relationer, barnens nyfikenhet och ett aktivt pedagogiskt ledarskap utgör viktiga drivkrafter för lärande och utveckling.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för barn och elever.

Kommunen har under perioden genomfört flera insatser för att stärka barns och elevers lärande, trygghet och utveckling. Resultaten visar en positiv utveckling inom flera områden, bland annat avseende elevernas upplevda trygghet, läsutveckling, stödinsatser och samverkan kring

barn och elever. Arbetet med tidiga och samordnade insatser, stärkt elevhälsa, utveckling av undervisningens kvalitet och läsfrämjande arbete bedöms bidra till förbättrade förutsättningar för lärande och måluppfyllelse på sikt.

Samtidigt visar de viktigaste resultatmått för grundskolans senare år fortsatt utmanande resultat. Gymnasiebehörigheten har minskat över tid och ligger under rikets nivå. Den preliminära uppföljningen för 2026 indikerar dessutom en fortsatt låg nivå. Även gymnasieskolan har utmaningar kopplade till hög frånvaro, vilket påverkar elevernas möjligheter att nå utbildningens mål.

De positiva resultaten inom trygghet, stöd och kunskapsutveckling i yngre åldrar bedöms skapa bättre förutsättningar för framtida förbättringar, men effekterna har ännu inte fått fullt genomslag i de övergripande kunskapsresultaten.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en godtagbar nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	86	86	80	80	84	→
Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	85	85	66	66	79	→
Elevers upplevelse av stimulans i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	-	-	69	Uppgift saknas	67	→
Elevers upplevelse av stimulans i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	-	-	53	53	64	↗
Elevers upplevelse av stöd i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	81	81	74	74	83	→
Elevers upplevelse av stöd i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	69	69	42	42	68	→
Andelen elever i åk 3 som bedöms uppfylla målen för svenska	89	87	78	92	82	90	→
Andelen elever i åk 3 som bedöms uppfylla målen för matematik	87	85	75	87	79	83	→
Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 6. Totalt Flickor Pojkar	79,3 82,7 74,6	79,7 84,0 75,3	64,3 70,0 60,0	68,0 72,2 63,4	73,1 79,4 67,2	70,8*) 70,8*) 70,8*)	→
Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 9. Totalt Flickor Pojkar	76,0 78,3 73,8	71,8 71,4 72,2	63,2 78,1 50,0	49,3 54,3 42,6	55,8 55,7 55,8	63,4*) 70,0*) 58,5*)	→
Andel (%) elever som är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Totalt Flickor Pojkar	87,2 88,3 86,2	84,6 84,3 84,8	83,1 82,8 83,3	78,2 81,5 73,8	78,2 77,2 79,2	73,2*) 78,3*) 70,0*)	↘

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor							
Totalt	70	73	74	79	78	76,9*)	
Flickor	78	75	80	85	83	71,4*)	
Pojkar	64	72	69	71	72	83,3*)	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)							
Totalt	71	69	70	78	77	Statistik publiceras v 49 2026	
Flickor	82	67	72	83	72		
Pojkar	63	70	69	72	83		

*) Preliminära resultat, officiell statistik publiceras i Kolada v 39.

Konkurrenskraftigt näringsliv

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Förutsättningar för tillväxt

Kommunen arbetar långsiktigt för att skapa goda förutsättningar för företagsetableringar och näringslivsutveckling. Under perioden 2026 blev detaljplanen för Vårgårda Norra klar. Planen syftar till att möjliggöra både handel, industrier och verksamheter. Nu intensifieras arbetet med att utveckla området. Från augusti månad finns en nytillträdd mark- och exploateringsingenjör på plats för att stärka kommunens arbete inom dessa frågor.

Kommunens planerade utbyggnad av reningsverk kommer öka kapaciteten för rening av avlopp. En utökad kapacitet är viktig både för de befintliga företag som använder avloppstjänsterna, eftersom de kan utöka, och för möjligheten att attrahera nya verksamheter som har behov av avloppsrening.

Projektet Levande Centrum syftar bland annat till att skapa förbättrade möjligheter för befintliga och nya aktörer att bedriva verksamhet i centrum. Dialogcirklar har genomförts tillsammans med invånare, verksamma och kommunstyrelsen för att samla in perspektiv kring centrumutvecklingen. Det insamlade materialet har lett fram till tydliga prioriteringar för centrumets fortsatta utveckling, både på kort och lång sikt. Projektet har nu övergått i en genomförandefas där bland annat en ny mötesplats har skapats på Murartorget. Arbetet fortsätter tillsammans med lokala aktörer och invånare för att utveckla fler aktiviteter som bidrar till ett levande centrum med mötesplatser, service och handel.

Tillgång till el och effekt är en viktig förutsättning och framtidsfråga för ett konkurrenskraftigt näringsliv. Därför deltar Center of Innovation (COI), tillsammans med lokala företag, i projekten Energi i Vår Industri (EIVI) och det nationella projektet Elflexibel Industri, som syftar till att stärka den långsiktiga el- och effektförsörjningen.

Företagsklimat och nyföretagande

Under året har det även arrangerats en träff för nyföretagare med fokus på marknadsföring och synlighet. Utöver ordinarie soppluncher har gemensamma frukostträffar genomförts tillsammans med Företagarna Vårgårda samt två landsbygdsföretagarträffar.

Resultaten visar att Vårgårda fortsatt har ett mycket starkt näringslivsklimat. Kommunens NKI (Nöjd Kund Index) ökar från 79 till 80, vilket placerar Vårgårda på plats 45 i Sverige och plats fyra i Västra Götaland. Störst förbättring har skett inom området miljö, där resultatet förbättrats från 66 till 75. Företagen ger särskilt höga betyg för bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet och effektivitet.

Varje år får företagare i Sverige möjlighet att bedöma företagsklimatet i den egna kommunen. Svenskt Näringsliv mäter företags upplevelser av att driva företag i sina respektive kommuner. Resultatet från enkäten ger en bild av hur det lokala företagsklimatet uppfattas av företagen och rankingen avseende företagsklimatet baseras till 2/3 på enkätsvaren och 1/3 av statistikfaktorer.

Vårgårdas resultat i företagsenkäten förbättrades jämfört med föregående år. Även om Höganäs placerade sig något högre i den sammanvägda rankingen visar resultaten att Vårgårda fortsatt har ett mycket starkt näringslivsklimat. Resultaten utgör samtidigt ett kvitto på det långsiktiga arbete som kommunen och näringslivet bedriver tillsammans genom Center of Innovation. Arbetssättet bygger på samverkan, tillit och gemensamt ansvarstagande och skapar goda förutsättningar för företagande, etableringar och hållbar tillväxt, vilket stärker kommunens långsiktiga attraktivitet och konkurrenskraft.

Utifrån tillgänglig statistik har det hittills under året startats 65 företag, varav 27 aktiebolag och resterande enskilda firmor. Nio av företagen är registrerade som arbetsgivare. Motsvarande period föregående år startades 52 företag och samma period 2024 startades 49 företag. Utvecklingen indikerar ett fortsatt starkt entreprenörskap och en positiv framtidstro i det lokala näringslivet.

Statistik över antalet nystartade arbetsställen per 1 000 invånare i åldern 16–64 år publiceras först under 2027. De preliminära uppgifterna om nyföretagandet visar dock en positiv utveckling jämfört med tidigare år, vilket talar för att även detta nyckeltal kan komma att utvecklas gynnsamt. Förvaltningen kan samtidigt konstatera att antalet

arbetsställen återigen visar en positiv trend. Nyföretagandet är av stor betydelse för den lokala och regionala utvecklingen eftersom nya företag bidrar till tillväxt, sysselsättning och ett mer diversifierat näringsliv.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för målgruppen.

Kommunen visar fortsatt mycket starka resultat inom flera av de nyckeltal som beskriver företagsklimat och näringslivsutveckling. Vårgårda placerar sig på andra plats i Svenskt Näringslivs ranking av Sveriges företagsklimat och företagens bedömning av företagsklimatet har förbättrats jämfört med föregående år. Även resultaten inom Nöjd Kund Index (NKI) ligger på en hög nivå, samtidigt som nyföretagandet visar en positiv utveckling.

Under perioden har kommunen även genomfört flera strategiska insatser som stärker förutsättningarna för framtida etableringar och näringslivsutveckling. Antagna detaljplaner för verksamhetsmark, investeringar i infrastruktur samt den fortsatta samverkan mellan kommunen och näringslivet genom Center of Innovation bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande, etableringar och tillväxt.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en mycket god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Placering i Svenskt Näringslivs företagsranking.	1	1	1	1	1	2	
Företagsklimat enligt Öppna jämförelser (Insikt) -totalt, index	Ny definition 2024	Ny definition 2024	Ny definition 2024	79	80	Statistik publiceras v 17 2027	
Antal nystartade arbetsställen per 1000 invånare, 16-64 år	19,0	16,0	11,6	12,9	16,3	Statistik publiceras v 9 2027	

Social hållbarhet – omsorg och fritid

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Demografisk utveckling och framtida behov

Sektion socialtjänst står inför ökade krav inom både individ- och familjeomsorg samt vård och omsorg. Nationella reformer, en åldrande befolkning och utmaningar inom kompetensförsörjningen förändrar förutsättningarna för verksamheten. Samtidigt pågår omställningen till den nya socialtjänstlagen och utvecklingen mot god och nära vård, vilket ställer krav på tydlig politisk riktning, prioritering och utveckling av grunduppdraget. Kommunen bedriver idag en allt mer avancerad vård i hemmet, vilket ytterligare ökar kraven på samverkan, kompetens och kapacitet.

Vårgårda befinner sig i en demografisk utveckling där antalet äldre successivt ökar, särskilt i de äldsta åldersgrupperna. Utvecklingen märks redan genom ökande volymer inom vård och omsorg, med fler hemtjänsttimmar och ett fortsatt högt tryck på korttidsverksamhet och särskilt boende.

De ökande behoven påverkar kostnadsutvecklingen och ställer högre krav på verksamhetens kapacitet, planering och resursutnyttjande. Förvaltningen arbetar därför aktivt med att anpassa verksamheten till både den demografiska utvecklingen och den faktiska volymutvecklingen genom fokus på hållbar bemanning, effektivare arbetssätt och strukturerad uppföljning. Arbetet med en ekonomi i balans är nära kopplat till dessa förändringar och följs löpande inom ramen för den samlade verksamhets- och ekonomistyrningen.

För att möta den långsiktiga ökningen av antalet äldre pågår byggnationen av ett nytt vård- och omsorgsboende, Solskensbacken.

Satsningen är en viktig del i kommunens arbete med att säkerställa kapacitet, kvalitet och hållbara förutsättningar för framtidens vård och omsorg.

Kompetensförsörjning och bemanning

Sektion socialtjänst har påbörjat arbetet med ett beslutsunderlag för strategisk bemanningsplanering. Syftet är att skapa en mer långsiktigt hållbar, flexibel och kostnadseffektiv bemanningsstruktur som möter verksamheternas behov och framtida utmaningar. Arbetet ska bidra till att säkerställa rätt kompetens på rätt plats och vid rätt tid, med fortsatt fokus på kvalitet för brukare och en verksamhet i ekonomisk balans. Arbetet kommer att genomföras i nära samarbete med HR och ekonomienheten och tillsammans med medarbetare inom berörda verksamheter.

Kompetensförsörjning är en strategiskt viktig fråga för att möta framtidens behov inom vård och omsorg. Under året har ett samordnat utvecklingsarbete inletts tillsammans med Herrljunga kommun för att ta fram en långsiktig kompetensförsörjningsmodell. Arbetet sker inom ramen för socialchefsnätverket i Sjuhärad och bygger på erfarenheter från tidigare karriärvägsmodeller inom Göteborgsregionen. Modellen omfattar språkstöd, differentiering av arbetsuppgifter med tydligare roller och ansvar samt utvecklade karriärvägar från vårdbiträde till undersköterska och specialistundersköterska. Syftet är att stärka verksamhetens attraktivitet, kvalitet och långsiktiga kompetensförsörjning.

Som en del av förberedelserna inför de nya språkkraven inom äldreomsorgen har en språkombudsutbildare utbildats och ett pilotprojekt med språktester och riktad språkutbildning genomförts för cirka 30 medarbetare. Kommunen har även avsatt särskilda medel i budget för kompetensutvecklingsinsatser.

Förvaltningen har dessutom anslutit sig till Yrkesresan inom äldreomsorg, funktionsstöd samt skadligt bruk och beroende. Satsningen bidrar till stärkt kompetens, ökad kvalitet och en mer kunskapsbaserad och rättssäker socialtjänst.

Under sommaren genomfördes ett pilotprojekt där ungdomar anställdes inom äldreomsorgen för att utföra enklare service- och sociala insatser med hjälp av EPA-fordon. Projektet, som initierades genom ett medborgarförslag, har varit mycket uppskattat av både äldre och ungdomar. Projektet har också uppmärksammats brett i media, även på nationell nivå. Genom att skapa möten mellan generationer har satsningen bidragit till ökad social gemenskap för äldre samtidigt som ungdomar fått värdefull arbetslivserfarenhet och stärkta möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Insatsen bygger vidare på det tidigare

utvecklingsarbetet i projektet kring ofrivillig ensamhet och hälsosamtal, där identifierade behov nu omsatts i praktiska och förebyggande insatser. Projektet är ett exempel på hur social hållbarhet kan stärkas genom generationsöverskridande möten, ökad delaktighet och samverkan mellan olika målgrupper. Satsningen kan även bidra till att väcka intresse för framtida arbete inom vård och omsorg och därmed stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Omställning till ny socialtjänstlag

Under våren har kommunen fortsatt omställningen till en mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst i linje med den nya socialtjänstlagen. Arbetet har baserats på SKR:s lärprocess och till det har förvaltningen upprättat en perspektivinsamling där invånare, brukare, anhöriga, medarbetare, chefer, politiker och samverkansaktörer blivit hörda. Syftet med perspektivinsamlingen har varit att få en bred bild av socialtjänstens framtida utmaningar och möjligheter.

Utifrån underlagen har kommunen tagit fram en gemensam riktning för omställningen. Den samlade bilden är att socialtjänsten behöver bli mer tillgänglig, förebyggande, jämlik och samordnad. Stödet behöver i högre grad utgå från invånarnas samlade livssituation och mindre från kommunens organisatoriska gränser. Arbetet har också visat att omställningen inte enbart är en fråga för socialtjänsten utan förutsätter ett gemensamt ansvar inom hela kommunen.

För att stärka och hålla samman det fortsatta omställningsarbetet har kommunen anställt en projektledare som börjar den 1 september. Projektledaren kommer att ta över samordningen och driva processer kopplade till omställningen, däribland förbättringsarbete, kommunens deltagande i SKR lärprocess och relevanta nätverk med koppling till den nya socialtjänstlagen. I uppdraget ingår också att stödja verksamheterna i att omsätta den gemensamma riktningen i konkreta uppdrag, arbetssätt och uppföljningsbara mål.

Omställningen är inte en fråga som enbart kan hanteras inom socialtjänsten. För att möta framtidens behov krävs ett gemensamt ansvarstagande där hela kommunen bidrar utifrån sina uppdrag och förutsättningar. Ett arbete har påbörjats tillsammans med kommunledningsgruppen för att identifiera vad kommunens verksamheter gemensamt kan göra för att bättre möta invånarnas behov. Särskilt fokus läggs på personer med komplexa behov, det vill säga personer som behöver samtidiga insatser från flera verksamheter. Parallellt ses strukturerna för den interna samverkan inom sektion socialtjänst över.

Arbetet med insatser utan individuell behovsprövning fortsätter. Det innebär att vissa stödinsatser kan erbjudas utan föregående individuell utredning och beslut. Syftet är att sänka trösklarna, ge stöd tidigare och förebygga att behov växer. Lämpliga insatser inventeras och en riktlinje tas fram för att säkerställa en tydlig och rättssäker hantering.

Samverkan mellan skola och socialtjänst utvecklas genom arbetet med skolsociala team. Syftet är att tidigare uppmärksamma barn och unga som behöver stöd och att samla olika kompetenser kring barnet. Arbetet behöver fortsatt kopplas till kommunens övriga strukturer för tidiga och samordnade insatser.

Omställningsarbetet har även synliggjort behovet av en mer systematisk uppföljning. Sektionen utvecklar därför nyckeltal som beskriver bland annat ärendeflöde, handläggning, väntetider, arbetsbelastning och verksamhetens kapacitet. Nyckeltalen ska analyseras tillsammans med resultat från egenkontroller, internkontroller, avvikelser och klagomål. Detta ska ge en bredare bild av kvalitet och rättssäkerhet samt göra det möjligt att tidigare identifiera risker och behov av åtgärder.

De viktigaste insikterna hittills är att förebyggande arbete kräver tydliga prioriteringar, att samverkan behöver bygga på fasta strukturer i stället för enskilda personers kontakter och att uppföljningen behöver visa vilka effekter insatserna får för invånarna. Arbetet har hittills främst skapat en gemensam problembild och riktning. Nästa steg är att med stöd av projektledaren omsätta den strategiska inriktningen i konkreta förändringar, arbetssätt och resursprioriteringar som stärker det förebyggande arbetet, samverkan mellan verksamheter och socialtjänstens tillgänglighet för invånarna.

Egen försörjning och vägar till arbete

AME förbereder verksamheten inför den nya lagstiftningen om aktivitetskrav inom ekonomiskt bistånd, som trädde i kraft den 1 juli. Som en del i förberedelserna har en kartläggning genomförts för att identifiera hur många personer som berörs och vilka behov av anpassningar som finns i arbetssätt, processer och samverkan. Arbetet omfattar även uppdatering av styrande dokument samt en idéverkstad för att samla verksamhetens kunskap och gemensamt identifiera möjliga lösningar kopplade till lagstiftningens krav.

Bedömningen är att de påbörjade åtgärderna, tillsammans med att verksamheten har utsett en projektledare, ger goda förutsättningar för ett strukturerat införande. Arbetet stärker möjligheten att möta lagkravet på ett rättssäkert och ändamålsenligt sätt, samtidigt som fokus hålls på individens väg mot egen försörjning och långsiktig självständighet.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) kommer att följas upp under året för att analysera hur kommunen kan stärka stödet till unga som står utanför studier och arbete. Kartläggningen syftar särskilt till att identifiera förbättringsområden för unga med komplexa behov i linje med den nya socialtjänstlagens fokus på tidiga, samordnade och förebyggande insatser.

Samverkan med civilsamhället

Under året har arbetet med att stärka samverkan med civilsamhället fortsatt. En workshop har genomförts tillsammans med aktörer från civilsamhället i syfte att fördjupa dialogen, identifiera gemensamma utvecklingsområden och hitta nya former för samverkan som bättre möter invånarnas behov. Arbetet ligger i linje med omställningen till en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst, där civilsamhällets insatser är en viktig del i att skapa trygghet, stöd och social hållbarhet.

Kommunstyrelsen har även beslutat om nya riktlinjer för bidrag till ideella organisationer och föreningar. Riktlinjen tydliggör vilka organisationer som kan beviljas bidrag, vilka krav som ställs på verksamheten samt hur ansöknings- och beslutsprocessen ska genomföras. Bidrag kan ges till icke-vinstdrivande verksamheter som riktar sig till kommunens invånare och som vilar på demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och icke-diskriminering.

Riktlinjen anger också att bidrag endast kan ges till verksamheter som syftar till att skapa trygghet och stöd för våldsutsatta, arbetar förebyggande mot våld samt har rutiner för kvalitet, integritet och säkerhet. Kommunstyrelsen beslutar årligen om den totala bidragsramen, och medel fördelas mellan de ansökningar som uppfyller samtliga villkor. Sammantaget stärker riktlinjen förutsättningarna för en transparent, rättssäker och ändamålsenlig samverkan mellan kommunen och civilsamhället.

Förebyggande arbete för äldre

Under året har ny lagstiftning om fast omsorgskontakt på särskilt boende trätt i kraft. Vårgårda arbetar sedan tidigare med utsedda kontaktpersoner för samtliga boende, vilket ger goda förutsättningar att möta lagens krav. Fokus har därför varit att tydliggöra uppdrag och rutiner för att ytterligare stärka trygghet, kontinuitet och personcentrerad omsorg.

Den nya lagstiftningen om stärkt anhörigstöd innebär ett ökat ansvar för kommunen att tidigt uppmärksamma anhörigas behov och erbjuda information, vägledning och stöd. För att möta lagkraven arbetar kommunen med att tydliggöra ansvar, rutiner och arbetssätt för anhörigstöd, säkerställa att anhöriga får information om tillgängliga

insatser samt utveckla förebyggande arbetssätt i samverkan med vård och omsorg. Syftet är att stärka anhörigas trygghet och bidra till hållbara omsorgssituationer.

I samverkan med Närhälsans förebyggande team och genom utvecklingen av äldreomsorgen prövas nya arbetssätt som stärker det förebyggande arbetet och bidrar till en mer sammanhållen och nära vård för äldre invånare.

Nära vård och samordnade insatser

Utmaningar i sjukhusens utskrivningsprocesser har under flera år påverkat samverkan mellan vårdgivare och kommun. För att stärka patientsäkerheten och förbättra övergången från sjukhus till kommunal vård och omsorg deltar Vårgårda sedan den 1 maj i en gemensam lösning inom Boråsregionen för ökad tillgänglighet till biståndshandläggare på akutmottagningarna. Insatsen syftar till att skapa bättre planering, ökad kontinuitet och en mer sammanhållen vårdkedja för den enskilde.

Vårgårda ingår i ett ESF-projekt tillsammans med Boråsregionen där vi avser starta upp så kallade FACT-team (Flexible Assertive Community Treatment) som är tvärprofessionella, mobila team som erbjuder flexibel och integrerad psykiatrisk vård och socialt stöd för personer med svår psykisk sjukdom i kombination med skadligt bruk och beroende. En samordnare är utsedd och jobbar i nära samverkan med öppen psykiatrisk mottagning. Erfarenheterna så här långt är att behovet är stort och det finns behov av ett kontrollerat inflöde.

Kvalitet, patientsäkerhet och rättssäkerhet

Under året har sektion socialtjänst fortsatt utveckla ett mer systematiskt och verksamhetsnära kvalitetsarbete med fokus på ökad delaktighet, förbättrad uppföljning och tydligare koppling mellan dokumentation, avvikelser, egenkontroller och förbättringsåtgärder.

Som en del av arbetet har ett sektionsövergripande forum för dokumentationsombud etablerats. Forumet omfattar hela dokumentationskedjan och har bidragit till ökad förståelse för dokumentationens betydelse för kvalitet, uppföljning och rättssäkerhet. Arbetet har också en tydlig koppling till den nya socialtjänstlagens krav på kunskapsbaserat arbete och systematisk uppföljning.

Arbetssättet för kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen har utvecklats genom ökad delaktighet från chefer och verksamheter. Samtidigt har kvalitetsmöten införts som ett forum för uppföljning, dialog och gemensam analys av resultat, risker och förbättringsområden.

Arbetet har synliggjort skillnader mellan verksamheterna när det gäller dokumentation, egenkontroller och avvikelshantering. Särskilt

egenkontrolls-arbetet bedöms ha fortsatt utvecklingsbehov och sektionen behöver ta fram gemensamma arbetssätt för planering, genomförande, analys och uppföljning av egenkontroller.

En internkontroll har genomförts under året, medan ytterligare kontrolltillfällen återstår. Resultatet visar bland annat att arbetet med våld i nära relationer fortsatt behöver stärkas. Trots framtagna rutiner finns brister i genomförande och uppföljning, vilket tydliggör behovet av fortsatt stöd, ansvarstagande och systematisk uppföljning.

Sammantaget har sektionen tagit viktiga steg mot ett mer strukturerat och kunskapsbaserat kvalitetsarbete. Samtidigt kvarstår behovet av gemensamma arbetssätt och en tydligare lägstanivå för dokumentation, egenkontroll och förbättringsarbete för att säkerställa långsiktig kvalitet och rättssäkerhet.

Från och med juli 2026 gäller ny lagstiftning som innebär att kommuner ska ha en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) för att stärka kvalitet och patientsäkerhet inom det rehabiliterande området. Rekrytering har genomförts och MAR finns på plats från hösten 2026. För att säkerställa oberoende och rättssäker hantering av allvarliga avvikelser och Lex Maria-ärenden sker samverkan med Herrljunga kommun. Satsningen stärker det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet samt bidrar till en trygg och säker vård och omsorg.

Civil beredskap

Krisberedskap och kontinuitetsplanering är en viktig del av socialtjänstens arbete med civil beredskap. Under året har verksamheterna identifierat samhällsviktiga funktioner, analyserat konsekvenser vid störningar och påbörjat arbetet med kontinuitetsplaner för att säkerställa att kritiska verksamheter kan upprätthållas även vid kriser och längre avbrott. Målsättningen är att samtliga berörda enheter ska ha en första version av sina kontinuitetsplaner färdigställda under hösten. Arbetet med att säkerställa beredskapslager inom verksamheterna fortsätter parallellt.

Meningsfull fritid

Kultur- och fritidsverksamheten bidrar till social hållbarhet genom att skapa förutsättningar för delaktighet, gemenskap, lärande och en aktiv fritid. Antalet deltagartillfällen i idrottsföreningarna fortsätter att öka, särskilt bland flickor i åldern 13–20 år, vilket är positivt då forskning visar att många i denna åldersgrupp annars väljer att lämna föreningsidrotten. Det finns fortsatt en stor efterfrågan på halltider i tätorten. För att möta det stora intresset för organiserad fritidsverksamhet har anpassningar genomförts i hallar på landsbygden,

vilket skapat bättre möjligheter för föreningslivet att bedriva verksamhet.

Biblioteket utvecklas som en viktig mötesplats med fler aktiviteter, ökad utlåning och stärkt samverkan mellan olika kulturverksamheter. Den nya barnavdelningen har bidragit till att fler barnfamiljer besöker biblioteket och tar del av verksamheten. Arbetet för ökad simkunnighet har fortsatt genom samverkan med Majblomman och Vårgårda Bostäder, vilket bidrar till att fler barn och unga får möjlighet att delta i simundervisning. Även nya gruppverksamheter för gravida har startats.

Invigningen av cykelleden Ljungleden stärker möjligheterna till friluftsliv, rekreation och hållbara aktiviteter för både invånare och besökare. Sammantaget bidrar insatserna till ökad delaktighet, bättre folkhälsa och stärkt social sammanhållning, vilket är viktiga förutsättningar för ett socialt hållbart Vårgårda.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för målgruppen.

Kommunen genomför ett omfattande utvecklingsarbete för att stärka den sociala hållbarheten och möta framtidens behov inom socialtjänst, vård och omsorg. Omställningen till den nya socialtjänstlagen har skapat en gemensam riktning för en mer förebyggande, tillgänglig och samordnad socialtjänst samtidigt som flera strategiska insatser genomförs inom kompetensförsörjning, kvalitet, samverkan och beredskap.

Utvecklingen inom kultur- och fritidsområdet är positiv. Deltagandet i föreningslivet och kulturskolan har ökat över tid, biblioteket fortsätter att utvecklas som mötesplats och flera insatser har genomförts för att stärka delaktighet, folkhälsa och social sammanhållning. Inom vård och omsorg pågår samtidigt ett långsiktigt arbete för att möta den demografiska utvecklingen genom strategisk bemanningsplanering, kompetensutveckling och byggnation av nytt vård- och omsorgsboende.

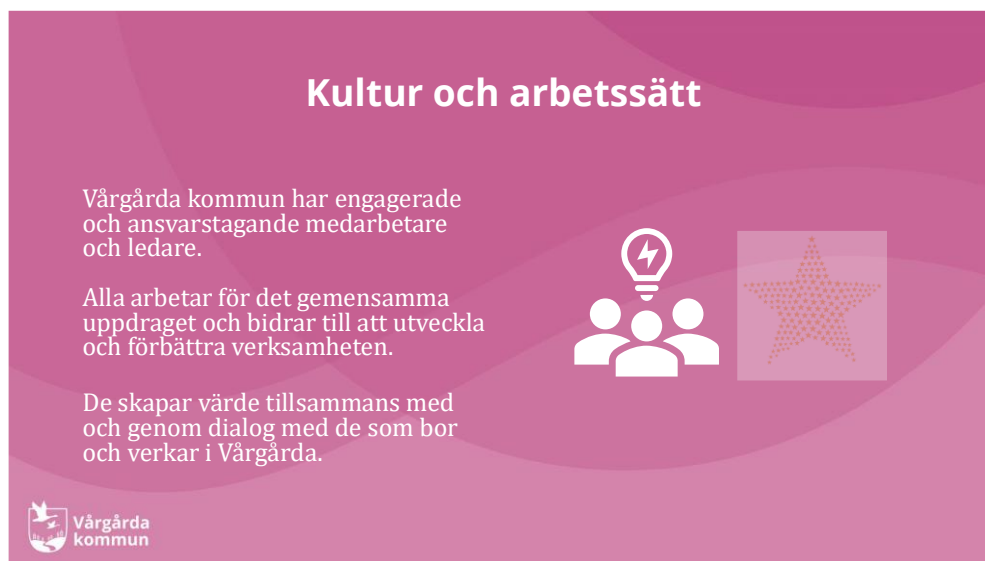
Under perioden har kommunen även genomfört flera viktiga insatser för att möta nya lagkrav och stärka kvalitet, patientsäkerhet och förebyggande arbete. Samverkan med civilsamhället, hälso- och sjukvården och andra kommunala verksamheter har utvecklats för att bättre möta invånarnas behov och skapa mer sammanhållna insatser.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Statistik saknas	83	88	90	87	Statistik publiceras v 40 2026	→
Totalt		82	88	89	86		
Kvinnor		82	87	91	88		
Män							
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Statistik saknas	65	74	70	66	Statistik publiceras v 40 2026	→
Totalt		Könsuppdelad statistik saknas	Könsuppdelad statistik saknas	Könsuppdelad statistik saknas	72		
Kvinnor					55		
Män							
Brukarbedömning LSS gruppbostad - brukaren trivs alltid hemma, andel	Statistik saknas	Statistik saknas	75	100	Statistik saknas	Statistik saknas	→
			Könsuppdelad statistik saknas	Könsuppdelad statistik saknas			
Brukarbedömning LSS daglig verksamhet - brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel %	Statistik saknas	Statistik saknas	88	92	Statistik saknas	Statistik saknas	→
			Könsuppdelad statistik saknas	Könsuppdelad statistik saknas			
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel %	0,3	0,4	0,5	0,7	Statistik publiceras v 49 2026	Statistik publiceras v 49 2027	↗
Arbetslöshet statistik från Arbetsförmedlingen, andel %	4,9	4,4	3,9	4,3	4,3	4,5	→
Andel elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år	10,1	14,7	14,9	16,2	Statistik publiceras v 46 2026	Statistik publiceras v 46 2027	↗
Totalt	11,9	17,7	17,9	18,1			
Flickor	7,9	10,7	12,2	14,6			
Pojkar							
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7–20 år	16,2	19,4	21,6	22,8	Statistik publiceras v 46 2026	Statistik publiceras v 46 2027	↗
Totalt	15,0	17,0	17,9	20,5			
Flickor	17,3	21,7	25,1	25,0			
Pojkar							

Kultur och arbetssätt

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Ledarskap och kompetensförsörjning

Under årets första del har personalavdelningen arbetat med att stärka förutsättningarna för ledarskap, arbetsmiljö och kompetensförsörjning samt fortsatt ge stöd till verksamheterna i det dagliga arbetet. Arbetet med kompetensförsörjning utgår från strategi för kompetensförsörjning som finns att läsa i Budget och verksamhetsplan 2026–2028.

Flera utvecklingsinsatser har genomförts eller initierats under perioden. Bland annat har ett nytt APT-material kopplat till medarbetarundersökningen tagits fram, en ny samverkansutbildning lanserats och en rekryteringsutbildning utvecklats. Ett samarbete med övriga Sjuhäradskommuner kring hantering av kränkande särbehandling har etablerats för att stärka kvalitet och kompetens genom erfarenhetsutbyte och gemensamt lärande. Därutöver har en översyn av hanteringen av facklig tid genomförts, arbetet med friskfaktorer påbörjats, utvecklingen av en digital arbetsmiljöutbildning startat samt ny företagshälsovård etablerats.

Arbetet har i stor utsträckning utgått från verksamheternas behov av tydliga arbetssätt och lättillgängligt stöd. Genom dialog med chefer, medarbetare och fackliga organisationer har personalavdelningen identifierat prioriterade utvecklingsområden och tagit fram stödmaterial inom flera områden, bland annat avseende registerutdrag och misstankeregister.

Återkopplingen från chefer, verksamheter och fackliga företrädare är positiv. Det nya APT-materialet upplevs främja dialog och reflektion i arbetsgrupperna, medan samverkansutbildningen bedöms bidra till

ökad förståelse och stärkt samarbete i samverkansfrågor. Flera verksamheter lyfter även att nya rutiner och stödmaterial bidragit till ökad tydlighet och trygghet i arbetsgivarfrågor. Samtidigt befinner sig flera utvecklingsinsatser i implementeringsfas, vilket innebär att effekterna för verksamheten förväntas bli tydligare på längre sikt.

Arbetsmiljö och hälsa

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 6,98 procent jämfört med 7,81 procent vid samma tidpunkt föregående år. Minskningen syns både bland kvinnor och män, där sjukfrånvaron för kvinnor minskat från 8,57 till 7,54 procent och för män från 4,95 till 4,84 procent. Sjukfrånvaron ligger därmed på en lägre nivå än vid motsvarande period föregående år, vilket är en positiv utveckling. Även långtidssjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år, vilket är positivt då längre sjukskrivningar ofta har stor påverkan på både individ och verksamhet.

Det är ännu för tidigt att dra några säkra slutsatser kring orsakerna bakom den minskade sjukfrånvaron. Flera verksamheter har dock under året arbetat aktivt med resultaten från medarbetarenkäten och fört dialog om arbetsmiljö, samarbete och utvecklingsområden. Vi ser också ett ökat fokus på arbetsmiljöfrågor, lärande mellan verksamheter samt gemensamt ansvarstagande för hälsa och trivsel. Detta ligger väl i linje med kommunens kärnvärden dialog, lärande och ansvar.

Under året har också flera initiativ startats upp för att stärka det långsiktiga och förebyggande arbetsmiljöarbetet. Exempel är uppstarten av kommunens friskfaktorarbete, etableringen av ny företagshälsovård samt utvecklingen av en digital arbetsmiljöutbildning. Insatserna befinner sig fortfarande i uppstarts- och implementeringsfas och det är därför för tidigt att bedöma deras effekter på sjukfrånvaron.

Vår bedömning är dock att satsningarna skapar bättre förutsättningar för ett mer systematiskt och hållbart arbetsmiljöarbete. Genom ett ökat fokus på dialog, förebyggande arbete och lärande mellan verksamheter stärks förutsättningarna för att bibehålla den positiva utvecklingen och på sikt ytterligare förbättra hälsa, trivsel och arbetsmiljö i organisationen.

Medarbetarengagemang

Medarbetarengagemanget har utvecklats positivt sedan 2021 och ligger på en stabil nivå. HME:s totalindex har ökat från 74 till 78 och samtliga delindex visar en positiv utveckling över tid. Jämförelser med andra kommuner visar samtidigt att medianvärdet för såväl HME totalt som för delindexen motivation, ledarskap och styrning ligger på en högre nivå än i Vårgårda. Resultaten visar därmed att kommunen har stärkt medarbetarengagemanget över tid, men att utvecklingen inte varit starkare än i kommunsektorn som helhet. Skillnaden är främst tydlig

inom områdena ledarskap och motivation. Resultaten indikerar samtidigt att kommunen har en stabil organisatorisk grund med relativt låg personalomsättning och en sjukfrånvaro som utvecklats positivt. Det finns därför goda förutsättningar att fortsätta stärka medarbetarengagemanget framöver.

Digitalisering och verksamhetsutveckling med stöd av teknik

Ett av årets större utvecklingsarbeten är införandet av kommunens nya personalsystem. Syftet är att skapa ett mer sammanhållet, användarvänligt och digitalt stöd för chefer, medarbetare och personalavdelningen. Systemet bedöms på sikt bidra till ökad kvalitet, effektivare processer och förbättrad självservice.

För att främja långsiktig robusthet och en hållbar verksamhet av fortsatt god kvalitet ses möjligheten till en breddad samverkan inom IT över, där fler kommuner samverkar utifrån avtalssamverkan. Detta är en del av Strategi för verksamhetsutveckling med stöd av teknik som återfinns under målet i Budget och verksamhetsplan 2026–2028.

Prognos för måluppfyllelse

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för målgruppen. Kommunen har under perioden genomfört flera strategiska insatser för att stärka ledarskap, arbetsmiljö, kompetensförsörjning och verksamhetsutveckling. Arbetet omfattar bland annat nya stöd- och utbildningsinsatser för chefer och medarbetare, utveckling av samverkansformer samt satsningar inom det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Nyckeltalen visar sammantaget en positiv utveckling. Hållbart medarbetar-engagemang har stärkts över tid och ligger kvar på en stabil nivå samtidigt som sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år. Personalomsättningen har också stabiliserats efter tidigare års högre nivåer. Resultaten tyder på att genomförda insatser bidrar till att stärka organisationens långsiktiga förutsättningar.

Samtidigt visar jämförelser med andra kommuner att Vårgårda fortfarande ligger under medianen i samtliga dimensioner av hållbart medarbetarengagemang. Det finns därmed fortsatt utvecklingspotential. Flera av årets satsningar befinner sig dessutom fortfarande i implementeringsfas och de långsiktiga effekterna har ännu inte fått fullt genomslag i resultaten.

Sammantaget bedöms därför prognosen för måluppfyllelse vara på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	31 aug 2026	Trend
Medarbetarenkäten - Hållbart medarbetarengagemang;							
totalindex	74	77	76	78	78	78*)	
motivationsindex	75	78	78	78	77	77*)	
ledarskapsindex	73	76	77	80	77	77*)	
styrningsindex	75	78	77	77	79	79*)	
Andel sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	6,7						
totalt		7,8	7,3	7,5	7,5	7,0**)	
kvinnor	7,2	8,5	8,1	8,3	8,2	7,5**)	
män	4,6	5,2	4,1	4,5	4,8	4,8**)	
Personalomsättning - andel tillsvidareanställda medarbetare avgångna till extern arbetsgivare (ska redovisas per verksamhet)	12,3	12,8 15,8***)	13,3 14,4***)	9,0 10,3***)	9,5 11,3***)	Statistik tas fram per den 31 dec	

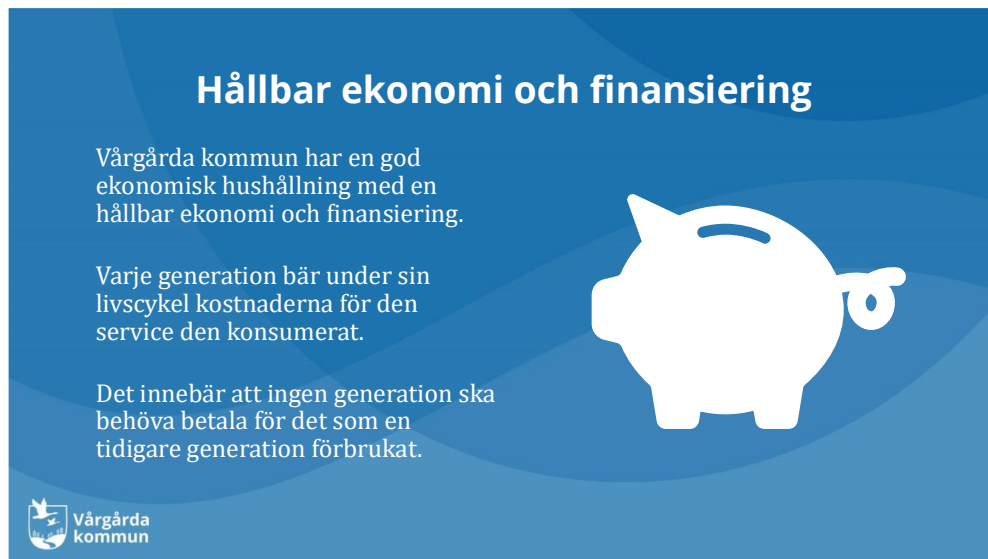
*) Resultatet avser medarbetarenkäten från 2025. Ny enkät genomförs sept 2026.

**) Statistik i tabellen för tidigare år avser helår, medan statistik per 31 aug 2026 avser sjukfrånvaron till och med juni månad 2026.

***) Om man räknar in samtliga avgångsorsaker (så som till exempel arbetsbrist och omorganisation).

Hållbar ekonomi och finansiering

Analys av måluppfyllelse – resultat, orsaker och bidrag till målet

Kommunens prognostiserade resultat för 2026 motsvarar 1,87 procent av skatte- och generella bidragsintäkter. Målsättningen är att nå ett resultat om 2,0 procent över innevarande treårsperiod. För perioden 2024-2026 prognostiseras resultatet uppgå till 1,36 procent. Föregående treårsperiod uppgick till 0,97 procent.

För att framöver kunna klara målsättningen om ett resultat över 2,0 procent över en treårsperiod behöver det ekonomiska resultatet stärkas. Utfallet 2023 och 2024 visar på ett svagt resultat. Trenden verkar vända och utfallet 2025 hamnar på precis över två procent och prognosen för 2026 pekar på nära två procent. Det finns dock underskott inom verksamheten. Skatteprognosen för både 2026 och 2027 visar på lägre intäkter än budgeterat. För att hålla en resultatnivå på två procent måste arbetet med hållbar ekonomi och finansiering fortsätta.

I delåret är självfinansieringsgraden 57 procent och det finns ett högt investeringsbehov i förhållande till resultatnivå. Detta genererar en ökad skuldsättningsgrad för kommunen. Vid perioder av större investeringsvolym är en resultatnivå på två procent inte tillräcklig för att, tillsammans med avskrivningarna, på lång sikt finansiera investeringarna och bibehålla en stabil soliditet.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en godtagbar nivå.

Processen med att arbeta mer långsiktigt och proaktivt i hela kommunen fortsätter och 2026 håller resultatet i sig på en nära tvåprocentig nivå, vilket är bättre än de två föregående åren 2023 och 2024. Målet kan inte ses som mer än godtagbart då åtgärder för budget i balans inte ses som tillräckliga för att nå balans vare sig 2026 eller 2027. Ett starkare kassaflöde och att skuldsättningen inte ökar i samma takt som prognostiserat gör att prognosen om en hållbar ekonomi och finansiering ändå uppskattas till godtagbar nivå.

Bedömningen baseras på analys av resultat, trender och indikatorer samt hur verksamhetens arbete bidrar till effekter för målgruppen.

Sammantaget bedöms prognosen för måluppfyllelse vara på en godtagbar nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2022	2023	2024	2025	2026	Trend
Ekonomiskt resultat (%) i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.	4,5	0,7	0,1	2,1	1,9	
Soliditet (eget kapital i förhållande till balansomslutning)	39,3	37,2	34,7	34,5	32,8	
Självfinansieringsgrad	76,9	43,5	33,6	77,2	57,2	

Uppföljning av uppdrag från Budget- och verksamhetsplan 2026–2028

Uppdrag till Samhällsbyggnad att hitta en bra permanent lösning på rivning av Kesbergskolan och hur kommunen kan behålla skyddsrummen som finns där.

Uppföljning:

Kontroll har skett med Myndigheten för Civilt försvar, MCF, att skyddsrummen inte är möjliga att riva. Förslaget ifrån samhällsbyggnad är att gå vidare med detaljplan för området och i markförsäljningen låta rivning av skola och ersättning av skyddsrum/alternativt plan för att behålla befintliga skyddsrum ingå.

Inför nästa budget ha en mer långsiktig investeringsplan för kommunen

Uppföljning:

Förvaltningen har i budgetarbetet haft fokus på långsiktighet i framtagande av förslag på investeringsplan. Bland annat har investeringsmedel för underhåll ökat för att undvika att underhållsskulden ökar och blir mer kostsam på längre sikt. Samtidigt fortsätter arbetet dels i framtagande av en ny strategi för hållbar ekonomi, dels för att se över processen kring framtagandet av investeringsplan för kommunen. Dessa aktiviteter väntas börja få effekt 2027 och med starkare kraft 2028 och framåt.

Ekonomisk redovisning

I detta avsnitt presenteras ekonomiska tabeller och analys av kommunkoncernen och kommunens ekonomi.

Finansanalys

Vårgårda kommunkoncern

Vårgårda kommunkoncerns totala låneskuld uppgår totalt till 1040,3 mnkr vilket är en ökning med 50 mnkr jämfört med årsbokslutet 2025. Förändringen består av att Vårgårda kommun ökat lånen med 50 mnkr medan Vårgårda Bostäder har en oförändrad låneskuld på 449 mnkr

Koncernens totala lån är fördelade enligt tabellen nedan:

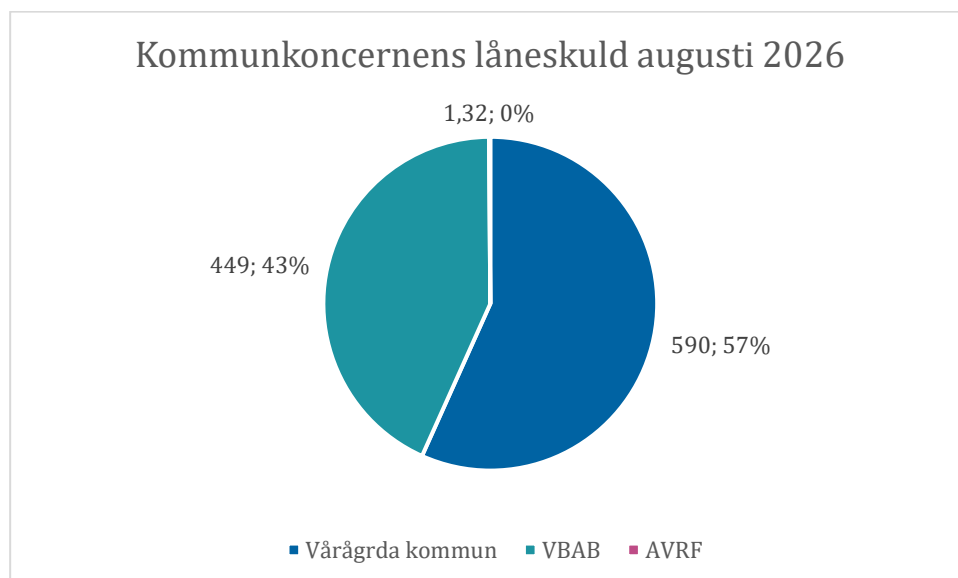

Diagram: Vårgårda kommunkoncerns samlade lån hos Kommuninvest

Skulden ligger fördelad med 81% i Kommuninvest och 19% i Nordea

Koncernens lån i Kommuninvest, 844 mnkr, har de senaste 12 månaderna haft en snittränta på 2,15 procent och räntekostnaderna 15,2 mnkr. Vårgårda kommuns andel av den totala låneskulden är 70 procent och Vårgårda Bostäder AB:s andel är 30 procent.

Skuldportföljen för koncernen (exklusive refinansieringsantaganden) har 91,54 procent andel fast ränta under nuvarande år. Utan derivatavtal skulle andelen vara 71,42 procent.

Den genomsnittliga kapitalbindningen är 2,43 år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,55 år. Av skuldportföljen har 38,85 procent en kapitalbindning på 1 år eller kortare och 32,33 procent har en räntebindning på 1 år eller kortare. För 2026 förväntas räntekostnaderna inklusive refinansieringsgraden uppgå till 17,7 mnkr.

Per bokslutsdagen finns ränteswapar som totalt uppgår till 290 Mkr (290). Den genomsnittliga räntebindningstiden för den totala skuldportföljen uppgår till 1,54 år (2,10) och den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 1,30% (1,29). Marknadsvärdet på ränteswaparna uppgår till 16,1 Mkr (16,7).

Koncernens lån i Nordea, 196 mnkr, har de senaste 12 månaderna haft en snittränta på 1,3 procent och där 50 mnkr avses lösas ut under hösten.

Vårgårda kommun

Vårgårda kommun har en skuldportfölj på 590 mnkr hos långivaren Kommuninvest. Under året har kommunen inte amorterat på några lån och tagit ett nytt lån på 50 mnkr. Snitträntan de senaste 12 månaderna uppgick till 2,51 procent och räntekostnaderna uppgår till 13,5 mnkr. Skuldportföljen för Vårgårda kommun har 95,04 procent andel fast ränta under nuvarande år. Den genomsnittliga kapitalbindningen är 3,21 år och den genomsnittliga räntebindningen är 3,21 år. Prognosen visar att räntekostnaderna för år 2026 uppgår till 15,1 mnkr.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Koncernen				Kommunen			
		Utfall 202508	Utfall 202608	Budget 2026	Prognos 2026	Utfall 202508	Utfall 202608	Budget 2026	Prognos 2026
Verksamhetens intäkter	2	175,9	196,4	285,9	284,3	132,9	142,9	212,4	212,8
Verksamhetens kostnader	3	-718,3	-756,9	-1 130,0	-1 140,3	-692,7	-720,5	-1 082,4	-1 091,2
Avskrivningar/Nedskrivningar		-44,2	-47,7	-70,0	-69,4	-32,3	-35,0	-51,4	-51,4
Verksamhetens nettokostnader		-586,6	-608,2	-914,0	-925,4	-592,1	-612,6	-921,3	-929,8
Skatteintäkter	4	446,6	461,6	702,5	692,5	446,6	461,6	702,5	692,5
Gen statsbidrag och utjämn	5	172,2	179,9	268,0	269,0	172,2	179,9	268,0	269,0
Verksamhetens resultat		32,2	33,3	56,5	36,1	26,8	28,9	49,2	31,7
Finansiella intäkter		0,9	-0,1	2,0	2,1	1,4	0,4	2,0	2,0
Finansiella kostnader		-12,9	-14,4	-25,2	-22,5	-8,7	-10,4	-18,2	-15,7
Resultat efter finansiella poster		20,2	18,8	33,3	15,6	19,5	19,0	33,0	18,0
Extraordinära poster		-0,2	15,3	-0,3	15,0	-	-		-
Årets resultat		20,0	34,0	33,0	30,6	19,5	19,0	33,0	18,0

Helårsprognosen för koncernen visar på ett resultat om 30,6 mnkr vilket är nära budgeterat resultat. Det prognostiserade underskottet inom kommunen kompenseras av att bostadsbolaget prognostiserar ett bättre resultat på grund av försäljning av en fastighet.

Balansräkning

(mnkr)	Not	Koncernen		Kommunen		Budget 2026	Prognos 2026
		Utfall 2025	Utfall 202608	Utfall 2025	Utfall 202608		
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar		1,6	1,5	0,8	0,7		
Materiella anläggningstillgångar		1 470,4	1 494,8	1 045,5	1 105,2	1 188,0	1 188,0
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 397,4	1 429,0	986,3	1052,5		
varav maskiner och inventarier		73,0	65,8	59,2	52,6		
varav övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0		
Finansiella anläggningstillgångar		32,6	31,7	37,3	36,4	37,0	37,2
Summa anläggningstillgångar		1 504,6	1 528,0	1 083,6	1 142,3	1 225,0	1 225,2
Bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-	-	-
Omsättningstillgångar							
Förråd/exploatering		2,3	2,2	2,0	2,0	2,5	2,5
Fordringar		103,1	90,6	96,7	85,0	138,8	135,0
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank		87,4	168,1	79,0	157,3	69,6	20,0
Summa omsättningstillgångar		192,9	260,9	177,6	244,3	210,9	157,5
Summa tillgångar		1697,5	1 789,0	1 261,3	1 386,6	1435,9	1382,7
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital							
Eget kapital vid årets början	6	409,7	428,6	416,1	435,3	454,3	435,3
varav resultatreserv		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
varav resultatutjämningsreserv		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Årets resultat		18,7	34,0	19,1	19,0	33,2	20,8
Summa eget kapital		428,4	462,6	435,3	454,3	487,5	456,1
varav resultatreserv		0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
varav resultatutjämningsreserv		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Avsättningar							
Avsättningar för pension och likn förplikt		16,9	9,8	9,9	9,8	9,9	10,0
Andra avsättningar		27,4	32,5	31,9	30,2	26,4	26,2
Summa avsättningar		44,3	42,3	41,8	40,0	36,2	36,2
Skulder							
Långfristiga skulder	7	1 038,0	1 092,2	595,9	643,2	748,2	693,2
Kortfristiga skulder		186,9	191,9	188,3	249,2	164,1	197,2
Summa skulder		1 224,9	1 284,1	784,2	892,4	912,3	890,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1697,5	1 789,0	1 261,3	1 386,6	1436,0	1382,7
Panter och ansvarsförbindelse							
Borgensåtagande		3,9	452,9	452,9	452,9	452,9	452,9
Pensionsförpliktelser inkl särskild löneskatt	8	205,8	200,5	205,8	200,5	205,2	205,2
Förvaltade fonder		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Ekonomiska nyckeltal

(procent där ej annat anges)	Kommunen			
	Utfall 202512	Utfall 202608	Budget 2026	Prognos 2026
Resultat – Kapacitet				
Verksamhetens nettokost exkl. avskr/ skatteintäkt och statsbidrag	91,4	90,0	89,6	91,4
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	5,4	5,5	5,3	5,3
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	1,1	1,5	1,7	1,4
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	97,9	97,0	96,6	98,1
 Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	 2,1	 3,0	 3,4	 1,9
 Årets resultat/ eget kapital	 4,4	 4,2	 6,8	 3,9
 Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	 77,2	 57,2	 36,1	 32,2
 Investeringsvolym/nettokostnader mnkr	 10,6	 16,3	 26,8	 24,5
Avskrivningar / nettoinvesteringar	55,9	37,1	22,0	23,8
 Soliditet	 34,5	 32,8	 33,9	 33,0
Soliditet inkl. pensionsskuld och löneskatt	18,2	18,3	19,7	18,1
 Total skuld- och avsättningsgrad	 65,5	 67,2	 66,1	 67,0
varav avsättningsgrad	3,3	2,9	2,5	2,6
varav kortfristig skuldsättningsgrad	14,9	18,0	11,4	14,3
varav långfristig skuldsättningsgrad	47,2	46,4	52,1	50,1
 Risk och kontroll				
Kassalikviditet	93,3	97,2	127,0	78,6

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen om inget annat uppges

Säsongsvariationer och cykliska effekter i kommunkoncernens verksamheter gör att intäkter och kostnader inte är linjärt fördelade över året. Personalkostnader är högre under årets första och sista månader och lägre under sommarmånaderna då intjänad semester kostnadsförs i samband med att personal är närvarande på jobbet och inte när personal har semester. Ytterligare är vinterväghållning, el och fjärrvärme exempel på kostnader som är högre under vintermånaderna jämfört med under sommaren.

I koncernens redovisning för delåret 2026 tas en extraordinär intäkt upp. Intäkten avser vinst till följd av att fastighetsbolaget sålt en fastighet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter (mnkr)	Kommun 2508	Kommun 2608
Bidrag och kostnadsersättning	52,9	62,7
<i>Varav bidrag från statliga myndigheter</i>		47,8
<i>Privata aktörer</i>		0,2
<i>Offentliga bidrag (investeringar)</i>		0,1
<i>EU-bidrag</i>		
<i>Övriga bidrag</i>		14,5
Exploateringsintäkter	0,0	0,0
Försäljning av verksamhet	13,2	11,5
Försäljningsintäkter	3,1	3,8
Hyror och arrenden	11,9	12,3
Realisationsvinster	0,0	0,0
Taxor och avgifter	51,7	52,7
Övriga intäkter	0,0	0,0
Summa verksamhetens intäkter	132,9	142,9

Not 3. Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Kommun 2508	Kommun 2608
Inköp av anl.tillg o underhåll	2,5	2,7
Köp av huvudvsh	95,4	99,0
Lokal- o markhyror	4,4	3,8
Lämnade bidrag	20,9	18,4
Lön o soc avg	419,0	456,4
Pensionskostn	43,0	32,2
Realisationsförluster	2,9	0,0
Skattekostnad	0	0,0

Övriga kostnader	52,7	56,0
Övriga tjänster	51,7	51,9
Summa kommunalskatteintäkter	692,6	720,5

Not 4. Skatteintäkter

Skatteintäkter (mnkr)	Kommun 2508	Kommun 2608
Preliminär skatteintäkt	448,8	467,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1,7	-6,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	-0,5	-0,1
Summa kommunalskatteintäkter	446,6	461,6

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag & utjämning (mnkr)	Kommun 2508	Kommun 2608
Inkomstutjämningsbidrag	120,3	124,4
Kommunal fastighetsavgift	22,9	23,3
Kostnadsutjämning	12,0	13,0
LSS-utjämning	-4,9	-4,7
Regleringsbidrag	22,0	23,3
Strukturbidrag	-	0,0
Övriga generella bidrag från staten*	0,0	0,5
Summa generella statsbidrag och utjämning	172,2	179,9
Summa skatter och generella statsbidrag	618,8	641,4

Not 6. Eget Kapital

Eget kapital (mnkr)	Kommun 2512	Kommun 2608
Ingående eget kapital	416,2	435,3
- varav justering av eget kapital		
Årets resultat	19,1	19,0
Utgående eget kapital	435,3	454,3
varav resultatreserv	0,0	0,0
varav resultatutjämningsreserv	5,0	5,0
Utgående eget kapital	435,3	454,3

Not 7. Långfristig skuld

Långfristiga skulder (mnkr)	Kommun	Kommun
	2512	2608
Ingående låneskuld	490,0	540,0
Nyupplåning under året	50,0	50,0
Årets amorteringar/omklassificerat till kortfr skuld		
Summa lån	540,0	590,0
Långfristig leasingskuld	31,3	29,0
Anslutningsavgifter	21,7	21,4
Investeringsbidrag	2,9	2,7
Summa långfristig skuld	595,9	643,2

Not 8. Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser (mnkr)	Kommun 2512	Kommun 2608
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	211,6	205,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	6,7	2,8
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,1	0,0
Nyintjänad pension	0,4	0,0
Årets utbetalningar	-11,8	-7,9
Övrig post	-0,1	0,8
Byte av tryggande	0,0	0,0
Förändring av löneskatten	-1,2	-1,0
Summa pensionsförpliktelser	205,8	200,5

Not 9. Finansiell leasing

Operationell leasing överstigande 1 år Leasingavgifter som förfaller enligt följande:	Kommun 2512	Kommun 2608
Inom 1 år	9,0	5,4
Senare än 1 år men inom 5 år	4,0	6,2
senare än 5 år	0,0	0,3
Summa	13,0	11,9

Finansiella leasingavtal (mnkr)	Kommun 2512	Kommun 2608
Maskiner och inventarier		
Totala minimileaseavgifter	23,0	21,5
Framtida finansiella kostnader	-	-
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	23,0	21,5
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande		
Inom 1 år	2,7	2,7
Senare än 1 år men inom 5 år	11,3	10,9
senare än 5 år	9,0	7,9
Summa	23,0	21,5

Driftsredovisning, nettokostnader

Belopp i mnkr	Utfall 2508	Utfall 2608	Budget 2608	Avvikelse Utfall/budget 2608	Prognos 2026	Avvikelse Prognos/budget 2026
Summa Politisk verksamhet	6,7	6,8	6,9	0,0	10,3	0,0
Summa Kommunövergripande	17,3	16,2	17,2	1,0	25,9	0,0
Summa Stödfunktioner	30,2	32,4	33,6	1,1	50,3	0,2
Förskola/Grundskola	217,5	229,4	231,0	1,6	358,8	2,0
Gymnasie/Musikskola	47,0	51,7	50,0	-1,7	79,1	-2,0
Kultur och Fritid	17,4	17,0	16,3	-0,7	24,8	-0,1
Samhällsbyggnad	17,4	15,5	20,2	4,8	35,5	0,0
Socialtjänst	97,1	94,4	98,6	4,1	151,4	-1,0
Vård och omsorg	122,2	129,2	124,5	-4,8	197,4	-7,5
Summa Kärnverksamhet	518,6	537,2	540,6	3,4	847,0	-8,6
Verksamhetens finans*	0,0	0,0	5,0	5,0	7,5	0,0
Nettokostnad	572,9	592,7	603,3	10,6	941,0	-8,5
Gemensamma kostnader**	33,2	36,0	8,7	-27,3	13,0	0,0
Summa finansverksamheten	33,2	36,0	8,7	-27,3	13,0	0,0
Återföring kapitalkostnad	-46,5	-51,3	-46,3	5,0	-75,6	0,0
Återföring generella bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Resultat före avskrivningar	559,6	577,5	565,7	-11,8	878,4	-8,5
Avskrivningar	32,3	35,0	34,8	-0,2	51,4	0,0
Verksamhetens nettokostnad	592,1	612,5	600,5	-12,0	929,8	-8,5

* Här finns budget för lönepott och kapitalkostnadspott innan den fördelats ut till verksamheterna efter faktiskt utfall.

** Här finns främst kostnader för pensionsutbetalningar, särskildlönescatt, reglering semesterlönesculd och reglering finansiell leasing.

För perioden januari-augusti 2026 redovisar kommunens verksamheter en nettokostnad på 612,5 mnkr, en ökning med 20,4 mnkr jämfört med samma period föregående år. Ökningen motsvarar 3,4 procent. Budget för perioden uppgår till 600,2 mnkr, det innebär att utfallet för perioden är 12,0 mnkr högre. Den prognostiserade budgetavvikelsen för helåret uppgår till -8,5 mnkr. Prognosavvikelsen finns främst inom kärnverksamheten och beror på fler beviljade hemtjänsttimmar samt ökad volym inom anpassad gymnasieskola.

Den 22 april beviljade kommunfullmäktige i över- och underskottshanteringen, dnr 2026-000108, att föra över 2 mnkr av grundskolans överskott. Beslutet innebär ingen ombudgetering av medel utan avser att fullmäktige godkänner att verksamheten gör ett underskott motsvarande 2 mnkr.

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet redovisar ett utfall enligt budget per den 31 augusti.

Prognosen per helår är en budget i balans.

För budgetåret 2026 har 0,5 mnkr avsatts till politikens utvecklingsmedel och finns under Kommunstyrelsen. Totalt har utbetalning skett av 0,55 mnkr enligt nedan.

Utvecklingsmedel 2026 (mnkr)

Beslut		Budget 2026	Prognos 2026
Finansiering Vårgårdafesten 2026	Dnr 2026-000063	0,1	0,1
Finansiering Vårgårda möte	Dnr 2026-000088	0,35	0,35
Finansiering Kullingshof Hitta ut 2026-2029	Dnr 2025-000379	0,1	0,1
Summa		0,55	0,55
Budget		0,5	0,5
Kvar av att förfoga över		-0,0	-0,0

Kommunövergripande

Kommunövergripande redovisar ett överskott om 1,0 mnkr för perioden. På helår prognostiserar kommunövergripande budget i balans.

Stödfunktioner

Sektionen omfattar funktioner som IT, Ekonomi, Personal och Kansli. Sektionen redovisar ett överskott om 1,1 mnkr för perioden. Totalt prognostiseras ett överskott om 0,2 mnkr som främst beror på en återbetalning kopplad till medfinansiering av e-arkiv

Kultur och Fritid

Kultur och fritid redovisar ett underskott om 0,7 mnkr för perioden. Prognosen per helår är -0,1 mnkr. Underskottet avser högre kostnader avseende kulturarrangemang än budgeterad samt att avtal gällande Sporthallen har förnyats med ökad kostnad. Underskottet balanseras delvis av ökade intäkter gällande bad samt idrottsanläggningar.

Åtgärder för budget i balans

För att uppnå en budget i balans avser sektionen att stärka kostnadsmedvetenheten och iaktta större restriktivitet vid inköp. Verksamheterna kommer även att se över användningen av timanställda och tillämpa en ökad återhållsamhet vid nyanställning och inhyrning av timpersonal.

Förskola/Grundskola

Förskola/Grundskola redovisar ett överskott med 1,6 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett överskott på 2,0 mnkr

Förskola/grundskola får en budgettilldelning baserat på hur demografin ser ut i Vårgårda. Vid årets slut görs en reglering för om kommunen haft fler eller färre barn än budgeterat, en så kallad "Över- och underskottshantering". 2025 beslutades att Förskola/grundskola får med sig 2,0 mnkr för föregående års överskott. Dessa medel har kommunfullmäktige godkänt att förskola/grundskola får använda utöver tilldelad budgetram. Prognosen för 2026 är att dessa 2,0 mnkr kommer att nyttjas.

Inom förskola/grundskola är budgeten i balans som helhet. Förskola och grundskola håller sig inom tilldelad barn- och elevpeng.

Demografin för 2026 visar på att kommunen har färre barn än planerat och i över- och underskottshanteringen bör budgeten regleras med 4,0 mnkr. (2,6 mnkr för förskola, 0,5 mnkr för grundskola och 1,0 mnkr för fritid). Därmed prognostiseras ett överskott motsvarande denna budgetreglering för verksamheten. Detta påverkar inte den fastställda barn- och elevpengen.

Gymnasieskola/Musikskola

Gymnasieskola/Musikskola redovisar ett underskott med 1,7 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott på 2,0 mnkr.

Underskottet beror på ökat antal elever i anpassad gymnasieskola.

Åtgärder för budget i balans

Det prognostiserade underskott som finns inom verksamheten orsakas uteslutande av en kraftig ökning av antalet elever i anpassad gymnasieskola inför höstterminen 2026. Det innebär att underskotten kommer att dubblas 2027 om inte åtgärder vidtas för att åstadkomma andra kostnadsminskningar. När en översyn gjordes av grundskolans ekonomi konstaterades att det finns anledning att överväga om anpassad verksamhet ska anslagsfinansieras. Det innebär att en förändring behöver ske vilken minskar de resurser som fördelas via demografi. Denna förändring bör om den genomförs beröra såväl grundskola som gymnasieskola då det även inom anpassad grundskola befaras en volymökning på sikt vilken kommer att vara svår att hantera med nuvarande budgettilldelning.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott med 4,8 mnkr för perioden. Prognosen per helår är en budget i balans.

Bygg och miljö prognostiserar ett underskott på 0,5 mnkr för helår. Den minskade efterfrågan på nybyggnation av större objekt, tillsammans med bristen på byggbar mark, har lett till färre bygglov för större projekt än beräknat. Detta har medfört lägre intäkter från detaljplaner än budgeterat.

Fastighet prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr. Underskottet hänförs till rivningen av slöjdsalarna i Gullhögen, där den upphandling som slutfördes i maj resulterade i en kostnad som var cirka 0,5 mnkr högre än tidigare prognostiserat. Kost och lokalvård prognostiserar ett underskott om 0,3 mnkr på helår. Underskottet avser högre kostnader avseende mattransporter samt högre lönekostnader inom lokalvården än budgeterat. Underskotten motverkas av vakanta tjänster samt högre intäkter än beräknat under året inom Samhällsbyggnad gemensam.

Gata/Park redovisar en förbättring jämfört med föregående prognos till följd av ändrade rutiner gällande utbetalning av vägbidrag för 2025.

Socialtjänst

Socialtjänst redovisar ett överskott på 4,1 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott om 1,1 mnkr.

Inom IFO barn och unga ses ett ökat inflöde av orosanmälningar och ökning av placerade dygn. Detta har tidigare kompenseras av minskad placering inom socialpsykiatri, men så är inte längre fallet. Prognosen för IFO-placeringar är totalt – 4,5 mnkr.

Vad gäller externa LSS-placeringar minskar volymen och ett överskott prognostiseras om 3 mnkr.

Under funktionsstöd boende samt övriga LSS insatser används i grunden mer personal än budgeterat. Detta täcks av intäkter från migrationsverket och enheten som helhet prognostiserar ett överskott om 0,5 mnkr.

Ekonomiskt bistånd har under årets första åtta månader legat på en stabil nivå. Bedömningen är att nivån kommer att bestå under resterande del av året. Prognosen är därmed ett överskott om 0,5 mnkr

Socialtjänstens stab prognostiserar ett överskott vid årets slut på grund av vakanta tjänster om 0,5 mnkr.

Vuxenutbildningen prognostiserar en budget i balans. Eventuella över- eller underskott påverkar dock inte socialtjänstens totala avvikelse då

detta sker via en separat reglering i samverkan med Herrljunga kommun.

I Vårgårda kommun beviljas beslut om korttidstillsyn (KTS) hos Socialtjänsten medan det är utbildning som utför majoriteten insatserna. För 2026 prognostiseras kostnaderna för KTS som helhet bli 1,1 mnkr högre än budgeterat.

Åtgärder för budget i balans

Förvaltningen ser över finansiering och organisering av KTS-verksamheten för att hantera underskottet.

Socialtjänstens övriga över- och underskott inom området är i balans som helhet. I budgetarbetet 2027 går verksamheterna igenom för att skapa förutsättningar att hålla budget 2027. Ett projekt kring strategisk bemanning är påbörjat och fortlöper under hösten 2026. Projektet syftar till att se över hur kommunens bemanningsstrategi kan utvecklas och förbättras med förhoppning om att få en effekt både avseende kvalité och ekonomi. Projektet omfattar både funktionsstöd samt vård och omsorg. Detta bidrar till att funktionsstödsområdet blir mindre beroende av finansiering av migrationsverket och mer kan klara sig till den angivna budgetramen.

Vård och Omsorg

Vård och Omsorg redovisar ett underskott på 4,8 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott om 7,5 mnkr.

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett överskott på 0,8 mnkr vilket främst kan härledas till att enheten har vakanshållit en samordnartjänst under året som från och med september är tillsatt.

Hemtjänst bistånd (beviljade timmar) prognostiserar ett underskott på 8,0 mnkr. Detta på grund av stora volymökningar både inom SoL och HSL under det senaste året.

Hemtjänstens egna utförare prognostiserar med ett överskott på 1,3 mnkr. Verksamheten har jobbat med att få ner arbetade timmar i relation till beviljad tid som nu ger resultat.

Övriga enheter under hemtjänstorganisationen prognostiserar ett överskott på 2,2 mnkr. Merparten av överskottet kan härledas till nattverksamheten.

Särskilt boende prognostiserar ett underskott på 2,0 mnkr. Hela underskottet kan härledas till ökade behov inom demensvården där extra personal behöver sättas in i arbetsmiljöhänseende och brukarperspektiv främst kvällstid för att parera hot och våld.

Myndighet prognostiserar ett underskott om 1,8 mnkr. Underskottet beror på att verksamheten har behövt tagit in flera konsulter över

sommaren som även kommer fortlöpa under hösten. Detta på grund av flera sjukskrivningar på enheten

Åtgärder för budget i balans

Arbetet med åtgärder för budget i balans har pågått under året och en åtgärdsplan har tagits fram i verksamheten.

Åtgärdsplanen fokuserar på att stärka styrning, kvalitet och resursutnyttjande inom myndighetsutövning, hemtjänst samt särskilt boende för att bromsa kostnadsutvecklingen inom vård och omsorg. Inom biståndshandläggningen prioriteras ökad stabilitet, tydligare ansvarsfördelning, bättre uppföljning och mer enhetliga bedömningar. Inom hemtjänsten genomförs åtgärder såsom stärkt ledarskap, effektivare bemanningsplanering, utvecklade arbetssätt och förbättrad samverkan. För särskilt boende, demensvård och korttidsverksamhet ska analyser av vårdtyngd, kapacitet och resursbehov göras. Samtidigt fortsätter satsningar på förebyggande insatser för äldre, där effekten främst väntas på längre sikt genom minskat framtida behov av hemtjänst och särskilt boende.

Åtgärdsplanen bedöms främst bromsa kostnadsutvecklingen och minska underskottet, men inte fullt ut kompensera för den strukturella volymökningen inom vård och omsorg. Inför budget 2027 krävs därför fortsatt analys av ambitionsnivå, kapacitet, riktlinjer och resursfördelning för att uppnå långsiktig ekonomisk balans.

Åtgärdsområde	Bedömd ekonomisk effekt
Myndighetsutövning och bistånd	0,5-1,0 mnkr
Hemtjänst	0,5-1,0 mnkr
Särskilt boende och korttid	0,2-0,5 mnkr
Förebyggande insatser	Begränsad effekt 2026
Total bedömd effekt	1,2-2,5 mnkr

Verksamhetens finans

Under denna verksamhet redovisas inget utfall. Här budgeteras kostnader för löneökningspott samt kapitalkostnadspott som sedan fördelas ut till verksamheterna efter att lönerevidering fastställs samt efter att investeringsprojekt aktiveras. Verksamheten prognostiserar budget i balans

Gemensamma kostnader

Under gemensamma kostnader finns främst kostnader avseende pensionsutbetalningar, särskild löneskatt, reglering av semesterlöneskuld samt reglering för finansiell leasing. Den enskilt största posten är pensionsutbetalningarna. Vårgårda kommun får en pensionsprognos två gånger per år, en i augusti och en i december. Prognosen för augusti visar att pensionsutbetalningarna ligger i nivå enligt budget och verksamheten som helhet prognostiserar budget i balans.

Investeringsredovisning

(mnkr)	Urspr budget År	Om- budget År	Budget År	Utfall 2608	Avvikelse mot budget 2608	Prognos 2026	Prognos- avvikelse mot budget 2026
Investering < 3 mnkr	17,0	4,1	21,1	9,1	12,0	19,4	1,7
Markköp	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,7	0,0	0,0
Inventarier nytt äldreboende	1,3	0,0	1,3	0,0	1,3	1,3	0,0
Nytt äldreboende	42,0	73,4	115,4	56,9	58,5	100,0	15,4
Musikskola Kulturen	0,0	1,5	1,5	0,0	1,5	1,5	0,0
Behov anpassad grundskola	0,0	2,5	2,5	0,1	2,4	2,5	0,0
Ågatan brandskyddsåtgärder	0,0	-7,4	-7,4	0,0	-7,4	-7,4	0,0
Förskola Centrum	1,3	5,7	7,0	6,0	1,0	6,2	0,8
Sprinkler	7,0	5,9	12,9	1,1	11,8	12,9	0,0
Investering > 3 mnkr	51,6	81,7	133,3	64,8	68,4	117,1	16,2
Hjultorps ARV reningsv. utökn.	20,0	-0,7	19,3	1,1	18,2	19,3	0,0
Omlastningsstation Tumberg	15,0	0,0	15,0	13,7	1,3	20,0	-5,0
Ny återvinningscentral	16,0	0,0	16,0	0,2	15,8	11,0	5,0
Påbyggnad med kran avloppsbil	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA renov, anl o ledn nät	9,5	0,0	9,5	4,2	5,3	9,5	0,0
Dagvatten, öka kapacitet i Vga	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0
Slamavvattnare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ringgatan Dagvatten	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0
Avgiftsfin investeringar	62,5	-0,7	61,8	19,2	42,5	61,8	0,0
Expl Flaskeberget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA Nyansl Varelidsv	0,0	17,3	17,3	1,2	16,2	17,3	0,0
Kommunalt VA Horla	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anslutningsavgifter VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anslutningsavg VA	0,0	17,3	17,3	1,2	16,2	17,3	0,0
Summa investeringar	131,1	102,4	233,4	94,3	139,1	215,6	17,9

Investeringar

Budgeten för investeringar utgår från beslutad investeringsbudget för år 2026 samt ombudgeteringar från 2025. Prognosen redogör för kostnadsutfallet innevarande år och således inte för investeringarnas totala prognos i de fall de sträcker sig över flera år. Detta redovisas i tabell längre ner i dokumentet.

Kommunens investeringsutgifter uppgår till 94,3 mnkr per den siste augusti. Årsbudgeten uppgår till 233,4 mnkr inklusive ombudgeteringar från tidigare år. Hittills har 40 procent av budgeten förbrukats.

Prognosen är att 215 mnkr kommer utnyttjas vid årets slut vilket är 17,9 mnkr mindre än budgeterat. Avvikelsen hänförs främst till projektet Nytt äldreboende, där prognosen visar att investeringsutgifterna under året uppgår till 100 mnkr jämfört med

budgeterade 115 mnkr. Projektet är flerårigt om medlen kommer önskas ombudgeteras till nästkommande år.

Fleråriga investeringar

Investeringar >3 mnkr Belopp netto (tkr)	Total budget projekt	Totalt utfall		Prognos projekt	Avvikelse Budget prognos
		tom aug 2026	Kvar av budget		
Nytt äldreboende	276,9	115,7	161,2	294,4	-17,5
Ombyggnad mottagningskök	17,1	16,1	1,0	17,1	0
Behov av skollokaler i centrum	20,0	1,4	18,6	20,0	0,0
Om/ tillbyggnad Närunga	5,0	2,6	2,4	5,0	0,0
Hjultorps reningsverk	140,0	1,8	138,2	140,0	0,0
Återvinningscentral renhållning	33,0	1,0	32,0	33,0	5,0
Summa investeringar >3 mnkr	492,0	138,6	321,4	336,5	-12,5

Arbetet med nytt äldreboende är pågående och i februari 2025 fattade kommunfullmäktige beslut om startbesked av nytt äldreboende. Den ursprungliga budgeten utgick ifrån att ett bidrag skulle erhållas för projektet, detta är dock inte längre tillgängligt. Därav visar den totala prognosen för projektet ett underskott om 17,5 mnkr, dock arbetar verksamheten på att hitta åtgärder för att närma projektet mot en budget i balans.

För övriga projekt finns inga indikatorer på avvikelse från budget.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Renhållningsverksamhetens resultat särredovisas i helårsbokslutet och har ett budgeterat ett överskott om 0,25 mnkr på helår. Överskottet beror på lägre entreprenadkostnader än budgeterat och prognostiserat.

Nedan redovisas Vatten- och avloppsverksamheten.

VA-verksamheten har budgeterat ett överskott om 0,8 mnkr för att minska taxekollektivets skuld till kommunen. För helåret prognostiseras ett överskott om 1,8 mnkr, vilket är 1 mnkr över budget. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader till följd av vakant tjänst samt lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Resultaträkning Avgiftsfinansierad verksamhet

(mnkr)	Utfall 20208	Utfall 202608	Budget 2026	Prognos 2026
Verksamhetens intäkter	15,3	18,4	27,5	27,5
Verksamhetens kostnader	-11,2	-11,6	-20,2	-19,2
Avskrivningar/Nedskrivningar	-2,5	-2,8	-4,4	-4,4
Verksamhetens nettokostnader	1,5	4,0	2,9	3,9
Finansiella intäkter	-	-	-	-
Finansiella kostnader	-1,5	-1,6	-2,9	-2,9
Resultat före avsättning	0,0	2,3	0,0	1,0
Tillskott från resultatfond	0,0	2,3	0,8	1,8
Justerat årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansräkning Avgiftsfinansierad verksamhet

	Utfall 202508	Utfall 2025	Utfall 202608
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	106,1	106,1	112,5
Summa anläggningstillgångar	106,1	106,1	112,5
Omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa tillgångar	106,1	106,1	112,5
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Ingående eget kapital	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	0,0	0,0	0,0
Långfristiga skulder	106,9	106,1	114,8
Kortfristiga skulder	-0,8	0,0	-2,3
Summa skulder	106,1	106,1	112,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	106,1	106,1	112,5

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelser i form av borgensåtaganden, ställda panter och dylikt.

Avskrivning

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Avsättningar

Förpliktelse som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftsredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Kommunens samlade överskott och underskott

Exploateringsverksamhet

Åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder eller industrier.

Kapitalkostnad

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning, dels av ränta på bundet kapital.

Kassaflödesanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kassalikviditet

Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Komponentavskrivning

Avskrivningsmetod som används när skillnaden i förbrukningen av en

materiell anläggningstillgångs betydande delar är väsentlig. Respektive komponent skrivs av separat.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsredskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Nettokostnadsandel

Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader och finansiella poster.

Omsättningstillgång

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

RKR

Rådet för kommunal Redovisning som har i sin roll som normgivande organ i att utveckla god redovisningssed enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

Beskriver hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad.

SKR

Sveriges Kommuner och Regioner

Ränteswapp

Är en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden

Självfinansieringsgrad

Visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel. (Avskrivningar + periodens resultat)/Nettoinvesteringar

Skuldsättningsgrad

Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Finansiell leasing

Finansiella leasingavtal innebär att leasetagaren övertar de ekonomiska risker och fördelar kopplade till att äga en tillgång.

Operationell leasing leasing

Operationella leasingavtal definieras som leasingavtal som inte är finansiella, det vill säga om bedömningen görs att ett leasingavtal inte är finansiellt är det per automatik operationellt.